

Udskriftsdato: 10. januar 2026

CIR1H nr 9033 af 06/01/2025 (Gældende)

Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet: Tobak, alkohol og elektroniske
cigaretter m.v.

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: CMS VB 10576

Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet: Tobak, alkohol og elektroniske cigaretter m.v.

1. Overblik og tjekliste

Dette afsnit i Rigsadvokatmeddelelsen er en sammenskrivning af det tidligere meddelelsesafsnit om elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere og det tidligere meddelelsesafsnit om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år. Sammenskrivningen er sket i lyset af de seneste ændringer af lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. samt lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, hvor der på tværs af de tre love er indført en række ensartede bestemmelser vedrørende blandt andet beslaglæggelse, udenretlig konfiskation, administrative bødeforlæg samt rettighedsfratagelse.

Ved vurdering af tiltale spørgsmål i en sag om overtrædelse af lov om elektroniske cigaretter m.v., lov om tobaksvarer m.v. og/eller lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år skal du bl.a. være opmærksom på følgende:

- Kontakt til Sikkerhedsstyrelsen, se pkt. 3.1.
- Valg af ansvarssubjekt, se pkt. 4.
- Overvej om der skal nedlægges påstand om rettighedsfrakendelse, se pkt. 5.5.

Efter dom skal du være opmærksom på følgende:

- Forelæggelse af frifindende domme i sager, hvor der er anvendt unge kontrolkøbere, se pkt. 6.1.
- Underretning af Sikkerhedsstyrelsen, se pkt. 6.2.
- Indsende relevante domme til Anklagemyndighedens Vidensbase, se pkt. 6.3.

2. Politiets efterforskning og sagsbehandling

2.1. Brug af unge kontrolkøbere (*mystery shoppere*)

Ved lov nr. 651 af 11. juni 2024 om lov om ændring af lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, der trådte i kraft den 1. juli 2024, er det blevet muligt for Sikkerhedsstyrelsen at anvende unge kontrolkøbere i forbindelse med Sikkerhedsstyrelsens kontrol med overholdelsen af aldersgrænsen for salg af elektroniske cigaretter, tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter og alkoholholdige drikkevarer.

Det følger således af lov om elektroniske cigaretter m.v. § 19, stk. 3, at Sikkerhedsstyrelsen i perioden fra den 1. juli 2024 til og med den 30. juni 2026 som led i kontrollen med overholdelse af kravene i § 15, stk. 1 og 2, kan gøre brug af unge kontrolkøbere med skjult identitet, når der forinden ikke med rimelig grund er mistanke om, at der fra butikken, hvor der foregår detailsalg, sker salg til personer under aldersgrænsen.

Det følger tilsvarende af lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år § 2 b, stk. 4, at Sikkerhedsstyrelsen i perioden fra den 1. juli 2024 til og med den 30. juni 2026 som led i kontrollen med overholdelse af kravene i § 1, stk. 1, § 2 og § 2 a, stk. 1, 2 og 4, samt regler udstedt i medfør af § 2 a, stk. 8, kan gøre brug af unge kontrolkøbere med skjult identitet, når der forinden ikke med

rimelig grund er mistanke om, at der fra butikken, hvor der foregår detailsalg, sker salg til personer under aldersgrænsen.

Sikkerhedsstyrelsen kan anvende unge kontrollkøbere med skjult identitet i deres kontrol med aldersgrænserne for salg af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin, tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter og alkoholholdige produkter i fysiske butikker. Det indebærer, at Sikkerhedsstyrelsen kan ansætte unge under 16/18 år, som under ledsagelse af en tilsynsførende i kiosker og øvrige detailforretninger skal forsøge at købe elektroniske cigaretter og/eller genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin, tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter og/eller alkoholholdige drikkevarer, som de ikke er gamle nok til at købe, for at undersøge, om virksomhederne overholder aldersgrænsen. Formålet er at kontrollere om alderskontrollen overholdes på detailsalgsstedet jf. lovforslag L 173 af 25. april 2024, de specielle bemærkninger til § 2, nr. 9 og § 3, nr. 9.

Sikkerhedsstyrelsens kan anvende unge kontrollkøbere i en periode på to år. Inden udløb af perioden vil der blive foretaget en evaluering med henblik på en drøftelse af, om ordningen skal forlænges, gøres permanent eller ophøre.

De unge kontrollkøbere

Det forudsættes i forarbejderne til lov nr. 651 af 11. juni 2024, de specielle bemærkninger til § 2, nr. 9 og § 3, nr. 9, at den unge kontrollkøber skal være mindst 15 år gammel, bl.a. henset til, at i tilfælde af, at den pågældende skal vidne i en eventuel straffesag, således bl.a. vil være underlagt straffelovens kapitel 17 om falsk forklaring og falsk anklage.

Kontrollen skal foregå på en sådan måde, at den tilsynsførende, der følges med den unge kontrollkøber, selv kan konstatere overtrædelsen ved at overvære købet, f.eks. fordi den pågældende er inden for syns- og høreafstand af transaktionen.

Såfremt der sker overtrædelser er det efter almindelig praksis den tilsynsførende, som forestår dialog med forhandleren, herunder informerer om reglerne på området, og at der er begået en overtrædelse af aldersgrænserne for salg. Således har den unge kontrollkøber udelukkende til opgave at foretage forsøg på køb af de aldersbegrænsede varer. De unge kontrollkøbere er ikke direkte involverede i den efterfølgende dialog med forhandleren. Samtidig skal de unge kontrollkøbere ikke arbejde i deres nærområde, således at sandsynligheden for at de møder bekendte m.v. minimeres.

Ikke forudgående mistanke om salg til personer under aldersgrænsen

Sikkerhedsstyrelsen kan alene gøre brug af unge kontrollkøbere med skjult identitet, når Sikkerhedsstyrelsen forud for kontrollen ikke med rimelig grund har en mistanke om, at der fra butikken, hvor der foregår detailsalg, sker salg til personer under aldersgrænsen.

I tilfælde, hvor Sikkerhedsstyrelsen med rimelig grund mistænker, at der fra butikken, hvor der foregår detailsalg, sker salg til personer under aldersgrænsen, vil tvangsindgreb m.v. alene kunne gennemføres efter reglerne i retsplejeloven. Det indebærer, at hvis Sikkerhedsstyrelsen forud for kontrollen er bekendt med oplysninger, der kan begrunde, at en person med rimelig grund mistænkes for at have begået en strafbar lovovertrædelse, vil Sikkerhedsstyrelsen skulle afstå fra at gennemføre kontrollen jf. lovforslag L173 af 25. april 2024, de almindelige bemærkninger pkt. 2.3.2.

Med rimelig grund til mistanke skal forstås i overensstemmelse med § 9 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter jf. lovforslag L173 af 25. april 2024, de specielle bemærkninger til § 2, nr. 9 og § 3, nr. 9.

Brugen af unge kontrollkøbere skal – som resten af Sikkerhedsstyrelsens kontrol – ske ud fra en risikobaseret tilgang med særligt fokus på steder, hvor regelefterlevelsen generelt forventes at være lav. Den risikobaserede kontrol er baseret på hvorvidt der tidligere er konstateret overtrædelser på Sikkerhedsstyrelsens kontrolområder, udtræk fra relevante branchekoder, og områder og tidsrum, hvor der er mange unge til stede. For alderskontrol vil det fx være tæt på en skole efter skoletid.

Forbud mod at påvirke væsentlige omstændigheder ved lovovertrædelsen

Med lovændringen er der endvidere indsat et nyt stk. 4 i § 19 i lov om elektroniske cigaretter m.v. og et nyt stk. 5 i § 2 b i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år. Det følger af bestemmelserne, at Sikkerhedsstyrelsen ved kontrol efter i § 19, stk. 3 i lov om elektroniske cigaretter m.v. og § 2 b, stk. 4 i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, ikke må påvirke væsentlige omstændigheder ved kontrollkøbet, herunder bevirke en forøgelse af lovovertrædelsens omfang eller grovhed.

Bestemmelserne medfører, at Sikkerhedsstyrelsen alene kan købe den mindst mulige mængde elektroniske cigaretter og/eller genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin, tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter og/eller alkoholholdige drikkevarer med henblik på at kontrollere, om der sker ulovligt salg. Den unge kontrollkøber må alene forsøge at købe lovlige produkter.

Unge kontrollkøbere kan alene anvendes i situationer, hvor Sikkerhedsstyrelsen har positivt kendskab til, at kiosker og øvrige detailforhandlere sælger lovlige elektroniske cigaretter og/eller genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin, lovlige tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter og/eller alkoholholdige drikkevarer.

I tilfælde, hvor Sikkerhedsstyrelsen ikke har positivt kendskab til salget, vil beføjelserne efter § 19, stk. 3 i lov om elektroniske cigaretter m.v. og § 2 b, stk. 4 i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, ikke kunne anvendes med henblik på at fastlægge, om der sker salg. På samme måde kan unge kontrollkøbere ikke anvendes i tilfælde, hvor det er uklart, om der sker salg af elektroniske cigaretter og/eller genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin, tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter og/eller alkoholholdige drikkevarer, f.eks. hvor produkterne opbevares på en usædvanlig måde, herunder i skjulte rum, biler eller lignende. At produkterne er underlagt et udstillingsforbud (dvs. at de er bag afskærmning eller lignende) bevirker ikke, at bestemmelsen ikke kan anvendes, når produkterne i øvrigt forefindes på et sædvanligt salgssted, f.eks. bag disken eller kasseapparatet i en forretning, og Sikkerhedsstyrelsen samtidig har øvrige holdepunkter for, at der sker salg af elektroniske cigaretter og/eller genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin, tobaksvarer, tobakssurrogater og/eller urtebaserede rygeprodukter fra forretningen.

Når betingelserne for at anvende unge kontrollkøbere med skjult identitet er til stede, kan den unge kontrollkøber efterspørge lovlige produkter, også selvom disse ikke er frit tilgængelige for den pågældende. Kontrollen skal gennemføres på en måde, der ikke bevirker væsentlige omstændigheder ved lovovertrædelsen. En ung kontrollkøber kan således ikke foretage yderligere handlinger end at efterspørge

lovlige produkter. Ved spørgsmål om ID eller alder, må den pågældende således ikke lyve om sin alder med henblik på at gennemføre købet. Sikkerhedsstyrelsen må desuden ikke udsende unge, der bevidst fremstår som værende over aldersgrænserne.

Sikkerhedsstyrelsens kontrol er underlagt de almindelige krav til offentlige myndigheder om dokumentation m.v., herunder de krav der følger af henholdsvis forvaltningsloven og offentlighedsloven.

Se i det hele lovforslag L 173 af 25. april 2024, de specielle bemærkninger til § 2, til nr. 9 og § 3, nr. 9.

Se pkt. 6.1. vedrørende forelæggelse af frifindende domme.

2.2. Beslaglæggelse

Ved lov nr. 651 af 11. juni 2024 om ændring af lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, der trådte i kraft den 1. juli 2024, er det blevet muligt for Sikkerhedsstyrelsen at foretage beslaglæggelse i visse situationer.

Ifølge § 22 a, stk. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v., kan Sikkerhedsstyrelsen foretage beslaglæggelse af elektroniske cigaretter med eller uden nikotin, genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin, samt udstyr og smagsstoffer, der benyttes sammen disse, hvis der er grund til at antage, at de er i strid med strafbelagte regler i denne lov, strafbelagte regler fastsat i medfør af denne lov eller strafbelagte regler i forordninger vedrørende denne lovs anvendelsesområde, og der er grund til at antage, at produktet kan tjene som bevis eller bør konfiskeres.

Det følger tilsvarende af § 35 a, stk. 1, i lov om tobaksvarer m.v., at Sikkerhedsstyrelsen kan foretage beslaglæggelse af tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter samt udstyr, der benyttes sammen med disse, hvis styrelsen har grund til at antage, at de er i strid med strafbelagte regler i denne lov, strafbelagte regler fastsat i medfør af denne lov eller strafbelagte regler i forordninger vedrørende denne lovs anvendelsesområde, og der er grund til at antage, at genstanden kan tjene som bevis eller bør konfiskeres.

Hvilke produkter kan beslaglægges?

Sikkerhedsstyrelsen har i medfør af lov om elektroniske cigaretter m.v. § 22, stk. 1, og lov om tobaksvarer m.v. § 35 a, stk. 1 hjemmel til at foretage beslaglæggelse af henholdsvis elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin samt tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter, når de ved deres kontrol konstaterer, at der er grund til at antage, at produkterne er i strid med strafbelagte regler. Det kan f.eks. være ved markedsføring af elektroniske cigaretter med en kendetegnende aroma af andet end tobak og mentol, som ikke er tilladt efter § 25 a, stk. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v. og som er strafbelagt efter § 33, stk. 1, nr. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v. eller markedsføring af tobak, der indtages oralt, som ikke er tilladt efter § 13 i lov om tobaksvarer m.v., og som er strafbelagt efter § 45, stk. 1, nr. 1, i lov om tobaksvarer m.v.

Sikkerhedsstyrelsen har desuden hjemmel til at foretage beslaglæggelse af udstyr og smagsstoffer, der benyttes sammen med elektroniske cigaretter med eller uden nikotin og genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin samt udstyr, der benyttes sammen med tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter, når de ved deres kontrol konstaterer, at der er grund til at antage, at der er i strid

med strafbelagte regler. Det kan f.eks. være ved markedsføring af udstyr, som gør det muligt at ændre elektroniske cigaretters duft eller smag, som ikke er tilladt efter § 25 a, stk. 2, i lov om elektroniske cigaretter m.v. og som er strafbelagt efter § 33, stk. 1, nr. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v. eller markedsføring af udstyr, som gør det muligt at ændre tobaksvarers og urtebaserede rygeprodukters duft eller smag eller deres røgudviklingsintensitet, som ikke er tilladt efter § 15 a i lov om tobaksvarer m.v. og som er strafbelagt efter § 45, stk. 1, nr. 1, i lov om tobaksvarer m.v.

Sikkerhedsstyrelsen kan beslaglægge elektroniske cigaretter m.v. samt tobaksvarer m.v. i de tilfælde, hvor der er grund til at antage, at de er i strid med strafbelagte regler i henholdsvis lov om elektroniske cigaretter m.v. og lov om tobaksvarer m.v., strafbelagte regler fastsat i medfør af disse love eller strafbelagte regler i forordninger vedrørende disse loves anvendelsesområde, og der er grund til at antage, at genstanden kan tjene som bevis eller bør konfiskeres. Hjemlen til beslaglæggelse omfatter således strafbelagte regler i henholdsvis lov om elektroniske cigaretter m.v. og tilhørende bekendtgørelserne til loven og strafbelagte regler i lov om tobaksvarer m.v. og tilhørende bekendtgørelser til loven samt strafbelagte regler i forordninger i relation til lov om elektroniske cigaretter m.v. samt lov om tobaksvarer mv., det gælder f.eks. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1020 af 20. juni 2019 om markedsovervågning og produktoverensstemmelse og om ændring af direktiv 2004/42/EF og forordning (EF) nr. 765/2008 og (EU) nr. 305/2011.

Hjemlen til beslaglæggelse omfatter den på det tidspunkt gældende og strafbelagte lovgivning på området.

At der er grund til at antage, at produkterne er i strid med strafbelagte regler og kan tjene som bevis eller bør konfiskeres skal forstås i overensstemmelse med retsplejelovens § 802.

Sikkerhedsstyrelsens mulighed for at kunne beslaglægge gælder også for produkter, der efterfølgende vil kunne lovliggøres. Det afgørende for, hvorvidt der kan foretages beslaglæggelse, er produktets status på fundtidspunktet.

Se lovforslag L 173 af 25. april 2024, de specielle bemærkninger til § 2, til nr. 10 og § 1, nr. 6.

Proportionalitetsvurdering

Sikkerhedsstyrelsen skal i den enkelte sag efter vanlig praksis foretage en konkret vurdering af, om der skal ske beslaglæggelse herunder om beslaglæggelse vil være proportionel.

Optegning og mærkning

Ifølge § 22 a, stk. 2, i lov om elektroniske cigaretter m.v. samt § 35 a, stk. 2, i lov om tobaksvarer m.v., skal produkter, som kommer i Sikkerhedsstyrelsens besiddelse som følge af beslaglæggelse, jf. § 22 a, stk. 1, i lov om elektroniske cigaretter og § 35, stk. 1, i lov om tobaksvarer m.v., snarest muligt optegnes og mærkes. Sikkerhedsstyrelsen skal udstede kvittering for modtagelsen.

Sikkerhedsstyrelsen skal således mærke beslaglagte produkter og indføre dem i en kosterrapport. Der stilles de samme krav til Sikkerhedsstyrelsen, som der stilles til politiets beslaglæggelse, jf. retsplejelovens § 807, stk. 5.

2.2.1. Beslaglæggelse inden og uden for strafferetsplejen

Det følger af § 22 a, stk. 3, i lov om elektroniske cigaretter m.v., at beslaglæggelse foretaget i medfør af § 22 a, stk. 1, skal ske under iagttagelse af retsplejelovens kapitel 74 om beslaglæggelse. Det følger tilsvarende af § 35 a, stk. 3, i lov om tobaksvarer mv., at beslaglæggelse foretaget i medfør af § 35 a, stk. 1, skal ske under iagttagelse af retsplejelovens kapitel 74 om beslaglæggelse.

Bestemmelserne medfører således, at retsplejelovens regler om beslaglæggelse i retsplejelovens kapitel 74 finder anvendelse, når Sikkerhedsstyrelsen i medfør af § 22 a, stk. 1 i lov om elektroniske cigaretter m.v. og § 35 a, stk. 1, i lov om tobaksvarer mv., beslaglægger genstande.

Der skal imidlertid sondres mellem beslaglæggelse inden for og uden for strafferetsplejen. Det er i den forbindelse afgørende, om en person med rimelig grund mistænkes for at have begået en strafbar lovovertrædelse. Hvis der foreligger en sådan mistanke, kan der alene tilvejebringes oplysninger om det eller de forhold, som mistanken omfatter, efter reglerne i retsplejeloven.

Det er desuden forudsat i forarbejderne, at Sikkerhedsstyrelsen forud for kontrollen, hvor der kan opstå grundlag for at beslaglægge de omfattede genstande, ikke med rimelig grund har en mistanke om, at der fra butikken, hvor der foregår detailsalg, begås strafbare overtrædelser.

”Med rimelig grund” skal forstås i overensstemmelse med § 9 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter. I tilfælde, hvor Sikkerhedsstyrelsen med rimelig grund forud for kontrollen mistanker, at der fra butikken, hvor der foregår detailsalg, begås strafbare lovovertrædelser vil tvangsindgreb m.v. alene kunne gennemføres efter reglerne i retsplejeloven. Det vil som konsekvens heraf være nødvendigt at inddrage politiet og anklagemyndigheden, som er de rette myndigheder med kompetence til strafforfølgelse efter retsplejeloven, jf. tillige neden for under pkt. 2.2.2.

Der må således ikke forud for kontrollen foreligge en mistanke om et konkret strafbart forhold, som kan henføres til én eller flere bestemte personer. At der skal være en rimelig grund til en sådan mistanke indebærer, at mistanken skal være baseret på fornødne, konkrete, objektive oplysninger. Om dette er tilfældet, vil bero på en samlet, konkret vurdering i den enkelte situation i overensstemmelse med de almindelige principper og retningslinjer på området.

Er der tale om ren stikprøvekontrol, foreligger der således ikke en mistanke med rimelig grund. Det samme gælder i tilfælde, hvor en myndighed f.eks. ønsker at undersøge forhold, som kun muligvis kan give anledning til mistanke, f.eks. på grund af generelle erfaringer med en bestemt branche eller virksomhed. En mere almindelig, erfaringsbaseret fornemmelse hos den pågældende myndighed om, at der kan være noget galt, indebærer således ikke, at der foreligger mistanke om et strafbart forhold.

Se lovforslag L 173 af 25. april 2024, de specielle bemærkninger til § 2, til nr. 10 og § 1, nr. 6.

2.2.2. Beslaglæggelse, hvor der foreligger mistanke om et strafbart forhold

I tilfælde, hvor der er tilstrækkelig mistanke om et strafbart forhold, kan tvangsindgreb over for den mistænkte med henblik på at tilvejebringe oplysninger om det eller de forhold, som mistanken omfatter, alene gennemføres efter reglerne i retsplejeloven under inddragelse af politiet og anklagemyndigheden, jf. tillige oven for under pkt. 2.2.1. Dette gælder, uanset om mistanken foreligger før iværksættelsen

af det pågældende tvangsindgreb, eller først opstår efter, at tvangsindgrebet er iværksat, herunder f.eks. i forbindelse med gennemførelsen af et kontrolbesøg. Det er myndigheden selv, der vurderer, om der foreligger mistanke om et strafbart forhold.

Hvis der forud for kontrollen foreligger mistanke om et strafbart forhold, vil det som udgangspunkt forudsætte rettens forudgående kendelse for at beslaglæggelsen kan foretages, jf. retsplejelovens § 806, stk. 2.

Det følger af forarbejderne til § 22 a, stk. 1, 1 i lov om elektroniske cigaretter m.v. og § 35 a, stk. 1, i lov om tobaksvarer mv at formålet imidlertid må forventes næsten altid at ville forspildes, hvis retskendelse skal afventes i sager om ulovlige produkter, når produkterne findes i forbindelse med igangværende kontrol. Sikkerhedsstyrelsen må derfor formodes som oftest at skulle foretage beslaglæggelser på øjemedet, jf. retsplejelovens § 806, stk. 4.

Forelæggelse af sagen for retten

Med lovændringen er kompetencen til at forelægge sagen for retten overgået til Sikkerhedsstyrelsen. Det er således Sikkerhedsstyrelsen, der senest inden 24 timer forelægge sagen for retten, hvis den, mod hvem indgrebet retter sig, fremsætter anmodning herom. Det vil herefter være anklagemyndigheden, der skal give møde, når der bliver tale om retsmøder inden for strafferetsplejens former. Det er Sikkerhedsstyrelsens opgave at levere en fuldt oplyst sag til anklagemyndigheden, således at anklagemyndigheden på fyldestgørende vis for retten kan forelægge spørgsmålet om godkendelse af beslaglæggelsen uden rettens forudgående kendelse samt opretholdelse af beslaglæggelsen.

I tilfælde af uretmæssig beslaglæggelse vil retsplejelovens kapitel 93 a om erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning som udgangspunkt kun anvendes på indgreb og handlinger, der ligger efter, at der i sagen er indledt strafferetlig forfølgning. Dette tidspunkt må fastlægges ud fra en konkret vurdering. Der vil dog være en formodning for, at tidspunktet falder sammen med sagens egentlige overgivelse til politiet, således at erstatningskrav, der rejses med henvisning til Sikkerhedsstyrelsens handlinger før dette tidspunkt, skal behandles af Sikkerhedsstyrelsen. Efter administrativ praksis bedømmes erstatningskrav dog efter retsplejelovens kapitel 93 a, hvis de vedrører handlinger og indgreb fra særmyndighedens, i dette tilfælde Sikkerhedsstyrelsens, side, som har en nær sammenhæng med en senere iværksat politimæssig efterforskning, og hvis indgrebene er opretholdt under den senere strafferetlige forfølgning.

Se i det hele lovforslag L 173 af 25. april 2024, de specielle bemærkninger til § 2, til nr. 10 og § 1, nr. 6.

Det følger af § 22 b, stk. 1 og 2, i lov om elektroniske cigaretter m.v. samt § 35 b, stk. 1 og 2, i lov om tobaksvarer m.v., at told- og skatteforvaltningen i visse situationer kan tage henholdsvis elektroniske cigaretter m.v. og tobaksvarer m.v. i bevaring med henblik på overdragelse til Sikkerhedsstyrelsen med henblik på beslaglæggelse. Begge bestemmelser trådte i kraft den 1. juli 2024. Se nærmere vedrørende reglerne om bevaring i L 173 af 25. april 2024, de specielle bemærkninger til § 2, nr. 10 og § 1, nr. 6.

2.3. Udenretlig konfiskation

Ved lov nr. 1669 af 30. december 2024, der til dels trådte i kraft den 1. januar 2025, er det blevet muligt for Sikkerhedsstyrelsen at foretage udenretlig konfiskation i visse situationer.

Det følger af § 22 c, stk. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v., at i sager om lovovertrædelse, der ikke skønnes at ville medføre højere straf end bøde, kan den, der har begået lovovertrædelsen, efter tilkendegivelse fra Sikkerhedsstyrelsen vedtage udenretlig konfiskation af ulovlige elektroniske cigaretter med eller uden nikotin, genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin samt udstyr og smagsstoffer, der er beregnet til at blive benyttet sammen med disse. Vedtagelse af udenretlig konfiskation efter stk. 1 kræver, at den, der har begået lovovertrædelsen, erklærer sig skyldig i overtrædelsen og vedtager den udenretlige konfiskation.

Det følger tilsvarende af § 35 c, stk. 1, i lov om tobaksvarer m.v., at i sager om lovovertrædelse, der ikke skønnes at ville medføre højere straf end bøde, kan den, der har begået lovovertrædelsen, efter tilkendegivelse fra Sikkerhedsstyrelsen vedtage udenretlig konfiskation af ulovlige tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter samt udstyr og smagsstoffer, der benyttes sammen med disse. Vedtagelse af udenretlig konfiskation efter stk. 1 kræver, at den, der har begået overtrædelsen, erklærer sig skyldig i overtrædelsen og vedtager den udenretlige konfiskation.

Det er en forudsætning for, at der kan foretages udenretlig vedtagelse af konfiskation, at sagens faktiske og retlige omstændigheder anses for afklarede, at der er sket sigtelse i form af et administrativt bødeforelæg, og at den, der har begået overtrædelsen, erklærer sig skyldig og indvilliger i udenretlig konfiskation. Accepterer sigtede ikke konfiskation af produkterne eller er der tilstrækkelig usikkerhed ved sagens omstændigheder, vil sagen skulle oversendes til politiet til videre forfølgning.

Udenretlig vedtagelse af konfiskation vil kunne ske i de sager, hvor Sikkerhedsstyrelsen har hjemmel til at udstede administrativt bødeforelæg. Indenrigs- og sundhedsministeren kan efter forhandlinger med justitsministeren fastsætte regler herom, jf. § 33 b, i lov om elektroniske cigaretter m.v. samt § 45 a, i lov om tobaksvarer m.v. Se nærmere neden for under pkt. 2.4.

Konstaterer Sikkerhedsstyrelsen lovovertrædelser der ikke kan afgøres uden om politi, anklagemyndighed og retten med et administrativt bødeforelæg, kan der således heller ikke ske udenretlig konfiskation af de ulovlige produkter. Sikkerhedsstyrelsen vil, jf. § 22 a i lov om elektroniske cigaretter m.v. og § 35 a i lov om tobaksvarer m.v., kunne foretage beslaglæggelse af de produkter, der er ulovlige at markedsføre samt oversende sagen til politiet og anklagemyndigheden til videre forfølgning og eventuel konfiskation. Se nærmere om beslaglæggelse under pkt. 2.2. ovenfor.

Når en ulovlig elektronisk cigaret, genopfyldningsbeholder med og uden nikotin samt udstyr og smagsstoffer, der benyttes sammen med disse, eller en ulovlig tobaksvare, tobakssurrogat, urtebaserede rygeprodukt eller udstyr og smagsstoffer, der benyttes sammen med disse, er konfiskeret, betyder det, at ejerskabet over produktet er overgået til staten. Staten kan herefter disponere over produktet. I praksis indebærer det for så vidt angår ulovlige produkter i almindelighed destruering.

Det følger af § 22 c, stk. 2, i lov om elektroniske cigaretter m.v. og af § 35 c, stk. 2, i lov om tobaksvarer m.v., at retsplejelovens §§ 834 og 752 om krav til indholdet af et anklageskrift og om, at en sigtet ikke er forpligtet til at udtale sig, finder tilsvarende anvendelse forud for vedtagelse af konfiskation efter stk. 1. Det gælder f.eks. oplysninger om tiltaltes navn og adresse, oplysninger om det forhold, der rejses tiltale for samt den regel, der påstås overtrådt, og en kort beskrivelse af det forhold, der rejses tiltale for, med en sådan angivelse af tid, sted, genstand, udførelsesmåde og andre nærmere omstændigheder, som er nødvendig for en tilstrækkelig og tydelig beskrivelse, jf. retsplejelovens § 834, stk. 1, nr. 2 og 3, og stk. 2.

Se i det hele lovforslag L 53 af 3. oktober 2024, de specielle bemærkninger til § 2, til nr. 6, s. 58 samt de specielle bemærkninger til § 1, nr. 20, s. 37.

2.4 Administrative bødeforlæg

Ved lov nr. 1669 af 30. december 2024 er der i § 33 b, stk. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v., der trådte i kraft den 1. januar 2025, givet mulighed for, at indenrigs- og sundhedsministeren efter forhandling med justitsministeren kan fastsætte regler om, at Sikkerhedsstyrelsen i sager om straf efter § 33, stk. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v. eller regler fastsat i medfør af loven, der ikke skønnes at ville medføre højere straf end bøde, i et bødeforelæg kan tilkendegive, at sagen kan afgøres uden retssag, hvis den, der har begået overtrædelsen, erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden en nærmere angiven frist at betale en bøde, som angivet i bødeforelægget.

Der er ved lov nr. 1669 af 30. december 2024 i § 45 a, i lov om tobaksvarer m.v. tilsvarende givet mulighed for, at indenrigs- og sundhedsministeren efter forhandling med justitsministeren kan fastsætte regler om, at Sikkerhedsstyrelsen i sager om straf efter § 45, stk. 1, i lov om tobaksvarer m.v. eller regler fastsat i medfør af loven, der ikke skønnes at ville medføre højere straf end bøde, i et bødeforelæg kan tilkendegive, at sagen kan afgøres uden retssag, hvis den, der har begået overtrædelsen, erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden en nærmere angiven frist at betale en bøde som angivet i bødeforelægget.

Endelig er der ved § 5 a, stk. 1, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år givet mulighed for, at indenrigs- og sundhedsministeren efter forhandling med justitsministeren kan fastsætte regler om, at Sikkerhedsstyrelsen i sager om straf efter § 5, stk. 1, eller regler fastsat i medfør af loven, der ikke skønnes at ville medføre højere straf end bøde, i et bødeforelæg kan tilkendegive, at sagen kan afgøres uden retssag, hvis den, der har begået overtrædelsen, erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden en nærmere angiven frist at betale en bøde, som angivet i bødeforelægget.

Dette betyder, at indenrigs- og sundhedsministeren efter forhandling med justitsministeren løbende kan fastsætte regler om, for hvilke bestemmelser Sikkerhedsstyrelsen har hjemmel til at udstede administrative bødeforlæg ved lovovertrædelse.

Sikkerhedsstyrelsen vil kun få beføjelse til at udstede administrative bødeforelæg, når overtrædelserne er generelt ensartede, ukomplicerede og uden bevismæssige tvivlsspørgsmål, og når sanktionsniveauet ligger fast, f.eks. i domstolspraksis eller forarbejder. Overtrædelserne skal således generelt være klare og umiddelbart konstaterbare, og sagens afgørelse, herunder fastsættelsen af bødens størrelse, skal være uden skønsmæssige elementer af betydning.

Har sagen ikke den fornødne ukomplicerede karakter til, at sagen er egnet til at blive afgjort med et administrative bødeforelæg, eller kan der rejses tvivl om det rette sanktionsniveau, foretages i stedet politianmeldelse.

Retsplejelovens §§ 834 og 752 om krav til indholdet af et anklageskrift og om, at en sigtet ikke er forpligtet til at udtale sig, finder tilsvarende anvendelse på administrative bødeforelæg, jf. § 33 b, stk. 2, i lov om elektroniske cigaretter m.v. samt § 45 a, stk. 2 i lov om tobaksvarer m.v. Dette indebærer, at bødeforelægget navnlig skal indeholde oplysninger om den regel, der påstås overtrådt, straffjemlen og en beskrivelse af det forhold, der udstedes administrativt bødeforelæg for, jf. nærmere retsplejelovens

§ 834, stk. 1, nr. 2 og 3, og stk. 2. At reglerne mod selvinkriminering finder anvendelse, indebærer, at Sikkerhedsstyrelsen skal vejlede den pågældende om, at denne ikke har pligt til at udtale sig. Dette bør fremgå direkte af det udstedte bødeforelæg.

Vedtages bøden, bortfalder videre forfølgning, og vedtagelsen har gentagelsesvirkning som en dom, jf. § 33 b, stk. 3, i lov om elektroniske cigaretter samt § 45 a, stk. 3, i lov om tobaksvarer m.v.

Se i det hele lovforslag L 53 af 3. oktober 2024, de specielle bemærkninger til § 2, til nr. 18, s. 69 samt de specielle bemærkninger til § 1, nr. 37, s. 54 samt de specielle bemærkninger til § 3, nr. 12, s. 82.

3. Forberedelse

For så vidt angår valg af ansvarssubjekt se neden for under pkt. 4 vedrørende de enkelte bestemmelser.

3.1. Kontakt til Sikkerhedsstyrelsen

Sikkerhedsstyrelsen fører bl.a. tilsyn med, at danske virksomheder overholder lov om elektroniske cigaretter m.v.

Hovedparten af sager vedrørende overtrædelse af reglerne om lov om elektroniske cigaretter m.v. kommer til politiets kendskab på baggrund af en anmeldelse fra Sikkerhedsstyrelsen.

I sager, der er anmeldt eller i øvrigt kommet til politiets kendskab uden om Sikkerhedsstyrelsen, skal der indhentes en udtalelse fra Sikkerhedsstyrelsen, inden der træffes afgørelse om tiltalespørgsmålet.

Hvis der fremkommer nye oplysninger i sagen, efter udtalelse fra Sikkerhedsstyrelsen er indhentet, f.eks. under en afhøring eller i øvrigt under efterforskningen, og Sikkerhedsstyrelsen ikke kan antages at være bekendt med disse oplysninger, skal styrelsen have lejlighed til på ny at udtale sig, før politikredsen træffer afgørelse om tiltalespørgsmålet.

Der henvises til Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Særlov – Samarbejdet med særmyndigheder i særlovssager, pkt. 3.1.1 og Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Kvalitet og legalitet i straffesagsbehandlingen, pkt. 3.2.10 om anklagerens kontakt med vidner i særlovssager.

4. Jura

Nærværende afsnit i Rigsadvokatmeddelelsen vedrører alene udvalgte bestemmelser i lov om elektroniske cigaretter mv. (lovbekendtgørelse nr. 1166 af 4. november 2024 med senere ændringer), lov om tobaksvarer mv. (lovbekendtgørelse nr. 1161 af 4. november 2024 med senere ændringer), samt lov om forbud mod salg af alkohol og tobak til personer under 18 år (lovbekendtgørelse nr. 1088 af 10. oktober 2024 med senere ændringer).

4.1. Anvendelsesområdet for lov om elektroniske cigaretter mv.

Ifølge § 1, stk. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v. (lovbekendtgørelse nr. 1166 af 4. november 2024 som senest ændret ved lov nr. 1669 af 30. december 2024), finder loven anvendelse for elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin, der ikke er godkendt ved en markedsføringstilladelse

efter lov om lægemidler eller i medfør af EU-retlige regler om fastlæggelse af fællesskabsprocedurer for godkendelse af humanmedicinske lægemidler, eller som markedsføres som medicinsk udstyr forsynet med CE-mærkning i overensstemmelse med bekendtgørelse om medicinsk udstyr, jf. dog stk. 2.

Afgrænsningen af lovens anvendelsesområde indebærer, at elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin kan markedsføres som lægemidler i overensstemmelse med lægemiddellovens § 7, stk. 1, eller EU-retlige regler om fastlæggelse af fællesskabsprocedurer for godkendelse og overvågning af lægemidler.

Det bemærkes i den forbindelse, at elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin, der præsenteres som effektive til forebyggelse eller behandling af gener i forbindelse med rygestop, vil blive betragtet som lægemidler, selv om de ikke er godkendt ved en markedsføringstilladelse efter lov om lægemidler eller efter EU-retlige regler herom.

Afgrænsningen af lovens anvendelsesområde indebærer endvidere, at en elektronisk cigaret uden nikotin, der f.eks. er bestemt til lindring af nikotinafhængighed, kan markedsføres i henhold til bestemmelserne herom i bekendtgørelse om medicinsk udstyr m.v.

Der henvises i det hele til lovforslag nr. L 144 af 26. februar 2016, de almindelige bemærkninger, pkt. 2.1.3 og de specielle bemærkninger til § 1.

Ifølge § 1, stk. 2, finder lovens kapitel 2 (anvendelse af elektroniske cigaretter med eller uden nikotin), § 15, stk. 1, (forbud mod markedsføring til personer under 18 år) og kapitel 7 (reklame m.v.) også anvendelse for elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere uden nikotin.

For så vidt angår definition af de i loven anvendte begreber, henvises i det hele til § 2 i lov om elektroniske cigaretter m.v.

Det bemærkes dog, at definitionen af kendetegnende aroma efter § 2, nr. 5, blev ændret ved lov nr. 1669 af 30. december 2024, der trådte i kraft den 1. januar 2025. Det fremgår af definitionen, at det ikke forudsættes, at der er tale om en fremtrædende duft eller smag, ligesom det ikke forudsættes, at der er en iboende aroma af tobak.

Det fremgår af forarbejderne, at der tidligere har været usikkerhed om forståelse af begrebet kendetegnende aroma. Hertil bemærkes det i forarbejderne, at kendetegnende aroma er en aroma, der dufter eller smages før eller under forbruget, desuagtet af i hvilken grad, hvilket afspejler eksisterende praksis.

I overensstemmelse med nugældende retstilstand formodes et produkt at have en kendetegnende aroma, såfremt produktet fx præsenterer sig med en anden aroma end tobak og mentol. Således kan produktpræsentationen i sig selv skabe en formodning for, at et produkt indeholder en kendetegnende aroma. Det følger således både af administrativ praksis og af retspraksis, at personer (juridiske og fysiske) kan sanktioneres i form af bødestraf for overtrædelse af markedsføringsforbuddet i § 25 a, stk. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v., ved at markedsføre et produkt, der ud fra produktpræsentationen er egnet til at få forbrugeren til at tro, at produktet indeholder en kendetegnende aroma.

Ved produktpræsentation forstås blandt andet, men ikke kun, tekst, billeder, figurer, navn m.v. anført på produktet eller i forbindelse med beskrivelser om produktet ved eksempelvis markedsføring på hjemmesider. I disse tilfælde er det i overensstemmelse med den hidtidige praksis ikke en forudsætning, at produkterne forinden en politianmeldelse, bødestraf m.v. har været testet for det nærmere indhold af produktet.

Se hertil L 53 af 3. oktober 2024, de specielle bemærkninger til § 2, nr. 1, s. 55, 2. spalte.

4.1.1. Udvalgte overtrædelser af lov om elektroniske cigaretter m.v.

Dette afsnit i Rigsadvokatmeddelelsen omhandler alene overtrædelser af § 5, stk. 1, § 5 a, stk. 1, § 13, stk. 1, § 15, stk. 1, stk. 2 og stk. 3, § 18 b, stk. 1 og stk. 2 og § 25 a, stk. 1, og stk. 2, i lov om elektroniske cigaretter m.v., der er de mest almindeligt anmeldte overtrædelser.

4.1.1.1. Anmeldelses- og registreringspligt

Kapitel 3 (§§ 5-6 a) og kapitel 5 (§§ 13 og 14) i lov om elektroniske cigaretter m.v. stiller en række krav til anmeldelse og registrering hos Sikkerhedsstyrelsen, før markedsføring eller fjernsalg på tværs af grænser af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin må finde sted.

Yderligere regler om anmeldelse og registrering fremgår af bekendtgørelse om anmeldelse af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere m.v. (se bekendtgørelse nr. 599 af 3. juni 2016 som ændret ved bekendtgørelse nr. 273 af 28. februar 2022).

4.1.1.1.1. Anmeldelse af et produkt

Det følger af § 5, stk. 1, 1. pkt., i lov om elektroniske cigaretter m.v., at elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin kun må markedsføres her i landet, hvis de er anmeldt til Sikkerhedsstyrelsen. Bestemmelsen blev indført ved lov nr. 426 af 18. maj 2016, der trådte i kraft den 7. juni 2016.

Anmeldelsespligten har til formål at sikre, at produkterne lever op til en række minimumskrav til kvalitet og sikkerhed. Anmeldelsespligten skal samtidig sikre, at myndighederne får et overblik over, hvilke konkrete produkter der markedsføres her i landet, da det gør det lettere at føre kontrol med produkterne. Se hertil L 144 af 26. februar 2016, de almindelige bemærkninger pkt. 2.3.3.

Efter § 5, stk. 1, 2. pkt., bortfalder anmeldelsen, hvis anmelderen undlader at opretholde anmeldelsen og ikke betaler gebyr, jf. § 32, stk. 1. Opretholdelse af en anmeldelse betyder, at anmelderen bekræfter, at de oplysninger, der er registreret i Sikkerhedsstyrelsens registre over e-cigaretprodukter eller markedsføringssteder, er korrekte og opdaterede, og at det årlige gebyr betales i forbindelse med opretholdelsen. Bestemmelsens 2. pkt. blev indført ved lov nr. 99 af 25. januar 2022 og trådte i kraft 1. april 2022.

Der skal efter § 5, stk. 1, 1. pkt., indgives anmeldelse for hver elektronisk cigaret og genopfyldningsbeholder med nikotin. Elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere kan bl.a. adskille sig fra hinanden i kraft af navn, varemærke, fabrikant, styrke i den nikotinholdige væske eller tilsætningsstoffer eller ved at være til engangsbrug eller genopfyldelig, jf. L 144 af 26. februar 2016, de specielle bemærkninger til § 5. De nærmere regler om anmeldelse er fastsat i bekendtgørelse nr. 599 af 3. juni 2016 om

anmeldelse af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere m.v. som ændret ved bekendtgørelse nr. 273 af 28. februar 2022.

Ansvarssubjekt

Det er den fabrikant eller importør, der ønsker at markedsføre en elektronisk cigaret eller en genopfyldningsbeholder med nikotin, der er forpligtet til at anmelde produktet til Sikkerhedsstyrelsen, jf. § 5, stk. 2.

Det er således ikke tilstrækkeligt, at en anden fabrikant eller importør har anmeldt en konkret elektronisk cigaret eller genopfyldningsbeholder til Sikkerhedsstyrelsen, jf. L 144 af 26. februar 2016, de specielle bemærkninger til § 5.

Anmeldelsen til Sikkerhedsstyrelsen skal indgives senest 6 måneder før, den pågældende fabrikant eller importør påtænker at påbegynde markedsføringen af produktet, jf. § 5, stk. 2.

4.1.1.1.2. Registrering af den fysiske eller juridiske person, der ønsker at fremstille, oplagre eller markedsføre

Fremstilling, oplagring eller markedsføring inden for landets grænser (§ 5 a, stk. 1)

Det fremgår af § 5 a, stk. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v., at den, der vil fremstille, oplagre eller markedsføre elektroniske cigaretter eller genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin her i landet, skal lade sig registrere hos Sikkerhedsstyrelsen. Ved registreringen skal oplyses identifikationsnummer, navn eller firmanavn, adresse, eventuel hjemmesideadresse og alle steder, hvor den pågældende fremstiller, oplagrer eller markedsfører elektroniske cigaretter eller genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin. I tilfælde af ændringer i de registrerede forhold skal registreringerne opdateres inden for en frist på 14 dage fra det tidspunkt, hvor en ændring er indtruffet. Registreringen bortfalder, hvis registranten undlader at opretholde registreringen og ikke betaler gebyr, jf. § 32, stk. 2.

Bestemmelsen blev indført ved lov nr. 2071 af 21. december 2020. Bestemmelsen blev sat i kraft den 1. april 2021, jf. bekendtgørelse nr. 490 af 22. marts 2021 om ikrafttræden af dele af lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at det relevante identifikationsnummer afhænger af, hvilken fysisk eller juridisk person, der ønsker at blive registreret. Således kan et identifikationsnummer f.eks. være et cvr-nummer, p-nummer, cpr-nummer eller et andet dansk eller udenlandsk nummer, som entydigt identificerer den pågældende fysiske eller juridiske person.

Derudover skal navn eller firmanavn og eventuel hjemmesideadresse oplyses. Hvert fysisk sted, hvor der fremstilles, oplagres eller markedsføres elektroniske cigaretter eller genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin skal registreres. Adressen, der skal opgives i forbindelse med oplysninger om stedet hvor der fremstilles, oplagres eller markedsføres elektroniske cigaretter eller genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin, er den fysiske adresse, hvorfra der fremstilles, oplagres eller markedsføres elektroniske cigaretter eller genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin. Derudover skal hver hjemmeside, hvorfra den registrerede markedsfører elektroniske cigaretter eller genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin til danske forbrugere registreres.

Den registrerede har pligt til at opdatere de registrerede oplysninger, hvis der sker ændringer heri. Opdateringen skal ske inden for 14 dage. Det betyder, at hvis der sker ændringer i de registrerede forhold, har registranten pligt til at opdatere de registrerede oplysninger inden for maksimalt 14 dage. Det kan f.eks. være oplysninger om et nyt udsalgssted, ny hjemmeside, ændring af adresse, afmelding fra registeret m.v. Afmelding vil forekomme i de tilfælde, hvor en registreret ikke længere fremstiller, oplagre eller markedsfører elektroniske cigaretter eller genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin.

Der henvises i det hele til lovforslag nr. L 61 af 8. oktober 2020, de specielle bemærkninger til § 3, nr. 6.

Ansvarssubjekt

Strafansvar for juridiske personer fremgår af § 33, stk. 3, i lov om elektroniske cigaretter m.v., hvoraf det fremgår, at der kan pålægges selskaber m.v., (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel. En nærmere afgrænsning af ansvarssubjektet fremgår ikke af forarbejderne til bestemmelsen. Valget af ansvarssubjekt vil således bero på en konkret vurdering. Om de generelle retningslinjer for valg af ansvarssubjekt kan henvises til Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om juridiske personer.

Markedsføring ved fjernsalg på tværs af grænser (§ 13, stk. 1)

Det fremgår af § 13, stk. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v., at den, der vil markedsføre elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin til forbrugere her i landet eller i et andet EU-/EØS-land ved fjernsalg på tværs af grænser, inden markedsføringen påbegyndes, skal lade sig registrere hos Sikkerhedsstyrelsen. Markedsføringen må først påbegyndes, når Sikkerhedsstyrelsen har bekræftet, at registreringen har fundet sted. Bestemmelsen blev indført ved lov nr. 426 af 18. maj 2016, der trådte i kraft den 7. juni 2016

Registreringspligten i § 13 blev indført for at opfylde kravet i tobaksvaredirektivet (direktiv 2014/40/EU). Det fremgår bl.a. af forarbejderne til bestemmelsen, at tobaksvaredirektivet bl.a. indeholder krav om registrering af detailforhandlingssteder, der driver fjernsalg på tværs af grænser, og giver mulighed for, at medlemslandene på deres område kan forbyde fjernsalg på tværs af grænser (L 144 af 26. februar 2016, de almindelige bemærkninger pkt. 1.1.2)

Det fremgår endvidere af forarbejderne til bestemmelsen, at der ved fjernsalg på tværs af grænser i overensstemmelse med definitionen i § 2, nr. 11, forstås salg til forbrugere, der på tidspunktet for bestilling af produktet fra en detailforhandler befinder sig i et andet EU/EØS-land, end det land, hvor detailforhandleren er etableret. Der kan f.eks. være tale om, at forbrugeren befinder sig i Danmark, mens detailforhandleren er etableret i f.eks. England eller USA. Registreringspligten gælder også for en detailforhandler etableret i Danmark, der markedsfører sine produkter over for forbrugere, der befinder sig i f.eks. Tyskland.

Det antages, at fjernsalg af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere som udgangspunkt vil finde sted ved hjælp af informationstjenester, dvs. online.

Registreringspligten i § 13, stk. 1, gælder dog uanset, om salget sker fra fysiske butikker eller via onlineforhandling.

For så vidt angår markedsføring af elektroniske cigaretter eller genopfyldningsbeholdere, der sker i form af fjernsalg, bemærkes, at markedsføringen af produkterne anses for at være sket i det land, hvor forbrugeren befinder sig, jf. definitionen af markedsføring i § 2, nr. 10.

Der henvises i det hele til lovforslag L 144 af 26. februar 2016, de specielle bemærkninger til § 13.

Ansvarssubjekt

Strafansvar for juridiske personer følger af § 33, stk. 3, i lov om elektroniske cigaretter m.v., hvoraf det fremgår, at der kan pålægges selskaber m.v., (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel. En nærmere afgrænsning af ansvarssubjektet fremgår ikke af forarbejderne til bestemmelsen. Valget af ansvarssubjekt vil således bero på en konkret vurdering. Om de generelle retningslinjer for valg af ansvarssubjekt kan henvises til Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om juridiske personer.

Forholdet mellem § 5 a, stk. 1, og § 13, stk. 1

§ 5 a, stk. 1, og § 13, stk. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v. omhandler begge registreringspligt for den, der vil markedsføre elektroniske cigaretter eller genopfyldningsbeholdere med nikotin.

Forholdet mellem registreringspligten i § 5 a, stk. 1, og registreringspligten i § 13, stk. 1., er ikke nærmere berørt i forarbejderne til lov nr. 2071 af 21. december 2020 (L 61 af 8. oktober 2020), hvor § 5 a, stk. 1, bliver indsat. Det må således bero på en konkret vurdering af omstændighederne i den enkelte sag, om der kan rejses tiltale for overtrædelse af begge bestemmelser.

Efter Rigsadvokatens opfattelse vil der kunne være situationer, hvor det efter en konkret vurdering vil være relevant at rejse tiltale for overtrædelse af begge bestemmelser. Det kan eksempelvis være i det tilfælde, hvor en dansk virksomhed markedsfører elektroniske cigaretter eller genopfyldningsbeholdere med nikotin via en hjemmeside til forbrugere både i og uden for Danmark.

4.1.1.2. Forbud mod markedsføring over for personer under 18 år (§ 15, stk. 1)

Ifølge § 15, stk. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v., er det ikke tilladt at markedsføre elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin over for personer under 18 år. Bestemmelsen blev indført ved lov nr. 426 af 18. maj 2016, der trådte i kraft den 7. juni 2016.

Der gælder således samme alderskrav for markedsføring af elektroniske cigaretter med og uden nikotin som for markedsføring af tobaksvarer, jf. lovforslag nr. L 144 af 26. februar 2016, de specielle bemærkninger til § 15.

Ansvarssubjekt

Strafansvar for juridiske personer følger af § 33, stk. 3, i lov om elektroniske cigaretter m.v., hvoraf det fremgår, at der kan pålægges selskaber m.v., (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel. En nærmere afgrænsning af ansvarssubjektet fremgår ikke af forarbejderne til bestemmelsen. Valget af ansvarssubjekt vil således bero på en konkret vurdering. Om de generelle retningslinjer for valg af ansvarssubjekt kan henvises til Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om juridiske personer. Se dog hertil pkt. 5.1. vedrørende beregning af gentagelse nedenfor.

4.1.1.2.1. Forbud mod proxysalg (§ 15, stk. 1, 2. pkt.)

Ifølge § 15, stk. 1, 2. pkt., i lov om elektroniske cigaretter m.v., omfatter forbuddet mod at markedsføre elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin over for personer under 18 år efter § 15, stk. 1, også et forbud mod proxysalg. Bestemmelsen blev indført med lov nr. 1669 af 30. december 2024 og trådte i kraft den 1. januar 2025.

Det følger af forarbejderne til bestemmelsen, at hensigten er entydigt at gøre salg forbudt og dermed fastslå, at alle tilfælde, hvor der markedsføres elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin til personer under 18 år, vil være ulovlige.

Det følger endvidere af forarbejderne, at forbuddet gælder uanset, om der er tale om erhvervsdrivende eller privatpersoner, som sælger elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin. Intentionen er således, at bestemmelsen også omfatter situationer, hvor et salg sker mellem privatpersoner, men hvor overdragelsen af produktet finder sted i umiddelbar forlængelse af købet i en butik, f.eks. umiddelbart uden for butikken, og hvor købet vurderes at være med henblik på at omgå de gældende aldersgrænser for salg. Forbuddet mod proxysalg vil f.eks. ikke omfatte situationer i private hjem.

Forbuddet medfører, at myndige personer ikke må købe elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin på vegne af mindreårige, og modtage betaling herfor. Forbuddet omfatter de situationer, hvor der sker en økonomisk transaktion. Værdien af den økonomiske transaktion kan f.eks. både ske ved at produktets værdi tilbagebetales, eller hvor der opnås profit ved tilbagebetaling.

Politiet vil skulle håndhæve forbuddet mod, at privatpersoner sælger elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin, og hvor salget strider imod aldersgrænsen. Håndhævelsen vil som udgangspunkt ske i de situationer, hvor sælger ”tages på fersk gerning”, eller hvor der indgår en anmeldelse til politiet herom.

Se i det hele L 53 af 3. oktober 2024, de specielle bemærkninger til § 2, nr. 5, s. 57, 2. spalte.

4.1.1.3. Krav om fremvisning af gyldig billedlegitimation (§ 15, stk. 2)

Det fremgår af § 15, stk. 2, i lov om elektroniske cigaretter m.v., der trådte i kraft den 1. juli 2023, at den, der erhvervsmæssigt sælger elektroniske cigaretter eller genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin på fysiske salgssteder, skal kræve fremvisning af gyldig billedlegitimation, hvis sælgeren er i tvivl om, at kunden er fyldt 18 år.

Det fremgår af forarbejderne, at vil det i tilfælde, hvor sælgeren er i tvivl om, hvorvidt kunden opfylder lovens aldersgrænser, påhvile sælgeren, det vil bl.a. sige butiksindehaveren, restauratøren, hotelværten, kantineindehaveren m.v., og ansat personale at få bekræftet kundens alder. Ved ansat butikspersonale m.v. forstås i følge forarbejderne ekspedienter, medhjælpere m.v. Det vil være uden betydning, om der er tale om lønnet eller ulønnet beskæftigelse.

Det betyder, at den nævnte personkreds vil skulle bede om gyldig billedlegitimation i situationer, hvor sælgeren er i tvivl om, at kunden er fyldt 18 år. I tilfælde hvor kunden ikke kan fremvise billedlegitimation eller fremviser mangelfuld legitimation, skal sælgeren undlade at gennemføre salget.

Et gyldigt legitimationskort vil f.eks. kunne være et pas, et kørekort, et studiekort eller et legitimationskort med foto udstedt af kommunen til personer på 15 år og derover, jf. bekendtgørelse nr. 1220 af 21. november 2017 om udstedelse af legitimationskort.

Det fremgår af forarbejderne, at kravet om at efterspørge gyldig billedlegitimation ved tvivl vil gælde for ekspedientbetjente kasser såvel som betjeningsfri kasser, scan-selv betaling, betaling med app og lignende. For at kunne sælge elektroniske cigaretter eller genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin på fysiske salgssteder vil det således være en forudsætning, at der er etableret et set-up til at efterspørge gyldig billedlegitimation, og at det etablerede set-up drives.

Se hertil L 123 af 28. april 2023, de specielle bemærkninger til § 2, nr. 3, s. 16.

4.1.1.4. Alderskontrolsystem efter lov om elektroniske cigaretter (§ 15, stk. 3)

Ved lov nr. 651 af 11. juni 2024 er kravene til at drive et alderskontrolsystem ved fjernsalg af tobaks- og nikotinprodukter ændret med henblik på at stille krav om en mere effektiv elektronisk aldersverificering.

Lovændringen skal samtidig ses i sammenhæng med, at der nu er en tilgængelig løsning til et mere effektivt alderskontrolsystem, som kan sættes i kraft.

Det fremgår således af § 15, stk. 3, i lov om elektroniske cigaretter m.v., der trådte i kraft den 1. oktober 2024, at detailforhandlere af elektroniske cigaretter eller genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin, ved fjernsalg skal drive et alderskontrolsystem, hvormed det på salgstidspunktet kontrolleres, at kunden er fyldt 18 år, jf. stk. 4.

Det følger af § 15, stk. 4, at Sundhedsministeren fastsætter regler om alderskontrolsystemet, herunder om krav til systemet og om detailforhandlernes pligt til at give Sikkerhedsstyrelsen oplysninger om systemets indhold og anvendelse.

Bemyndigelsen er udnyttet ved bekendtgørelse nr. 980 af 20. august 2024 om ændring af bekendtgørelse nr. 784 af 13. juni 2023 om kvalitet, mærkning og alderskontrolsystem m.v. af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere m.v. Bekendtgørelsen trådte i kraft den 1. oktober 2024.

Det fremgår af forarbejderne til § 15, stk. 3, i lov om elektroniske cigaretter (L173 af 25. april 2024) at alderskontrolsystemet på salgstidspunktet skal kontrollere, at forbrugeren lever op til aldersgrænsekra-
vene. Med salgstidspunktet skal forstås det tidspunkt, hvor købet foretages. Aldersverificeringen skal således ske, når kunden søger at gennemføre købet på den pågældende hjemmeside eller app. Hvis kundens alder ikke er over den fastsatte aldersgrænse, skal anmodningen om køb ikke accepteres for den pågældende vare.

En pligt til at drive et alderskontrolsystem ved fjernsalg påhviler alle detailforhandlere af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin, der markedsfører via fjernsalg, og ikke kun dem, der markedsfører via fjernsalg over landegrænser.

Det er ikke tilstrækkeligt med f.eks. et pop-up vindue, der anmoder køberen om at bekræfte, at vedkommende er fyldt 18 år. Der skal således ske en verificering af en købers alder, således at det sikres, at personer under 18 år ikke kan købe elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin.

Det er den enkelte detailforhandler, som har ansvaret for at have et alderskontrolsystem, der effektivt verificerer køberens alder i forbindelse med et salg.

En effektiv elektronisk aldersverificering kan eksempelvis ske ved brugeroprettelse med pas eller anden gyldig legitimation eller ved brug af national eID-løsning, som f.eks. MitID. Af hensyn til at sikre metodefrihed kan der også være andre verifikationsløsninger. Disse andre løsninger skal også effektivt kunne verificere køberens alder.

Der vil ikke være noget til hinder for, at samme virksomhed vælger flere forskellige aldersverifikationsløsninger afhængigt af, hvad der passer bedst til de forskellige salgskanaler, virksomheden måtte rumme.

Hvis der er flere parter involveret i et salg, vil ansvaret for alderskontrol påhvile den umiddelbare aftalepart – det vil sige den part, som forbrugeren indgår salget ved. Dette vil kunne være relevant i forbindelse med salg gennem tredjepart, fx ved bestilling af take-away og dagligvarer.

Alderskontrolsystemet skal benyttes ved fjernsalg, fx handel over internettet, herunder via en app-funktion, og skal sikre, at der stilles krav til forhandlerne om at sikre et system, der effektivt verificerer køberens alder.

Forhandleren skal i forbindelse med myndighedernes kontrol kunne redegøre for og dokumentere, hvordan den valgte metode effektivt verificerer køberens alder. Det bemærkes, at kravet om elektronisk aldersverificering ikke forudsætter, at borgerens eksakte alder skal bekræftes, men blot at det bekræftes, at borgeren er over aldersgrænsen.

Kravet om en mere effektiv aldersverificering vil ikke omfatte online platforme, jf. definitionen i artikel 3, litra 1, i forordning om digitale tjenester, herunder online platforme, der giver forbrugere mulighed for at indgå aftaler om fjernsalg med erhvervsdrivende, idet beskyttelse af mindreårige, herunder foranstaltninger om alderskontrol, falder inden for forordningens totalharmoniserede område.

Der henvises i det hele til L173 af 25. april 2024 de almindelige bemærkninger pkt. 2.3.2. og de specielle bemærkninger til § 2, nr. 5, lov nr. 651 af 11. juni 2024 samt bekendtgørelse nr. 784 af 13. juni 2023 om kvalitet, mærkning og alderskontrolsystem m.v. af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere m.v. som ændret ved bekendtgørelse nr. 980 af 20. august 2024, § 15, stk. 2.

4.1.1.5. Forbud mod indførsel, køb, besiddelse m.v. af visse elektroniske cigaretter m.v. (§ 18 b, stk. 1 og 2)

Ved lov nr. 651 af 11. juni 2024 om ændring af lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, der trådte i kraft den 1. juli 2024, er der indført forbud mod indførsel, køb, besiddelse m.v. af visse elektroniske cigaretter m.v.

Ifølge § 18 b, stk. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v., er det ikke tilladt at indføre, købe, udlevere, modtage, fremstille, forarbejde eller besidde elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin, der er omfattet af forbuddet i § 25 a, stk. 1, eller overskrider grænsen for nikotinindhold i en nikotinholdig væske som fastsat i medfør af § 7, stk. 2.

Bestemmelsen medfører, at det efter den 1. juli 2024 ikke vil være tilladt at indføre, købe, udlevere, modtage, fremstille, forarbejde eller besidde elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin med en kendetegnende aroma af andet end tobak og mentol.

Desuden er det efter den 1. juli 2024 ikke tilladt at indføre, købe, udlevere, modtage, fremstille, forarbejde eller besidde elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin, som overskrider den til enhver tid gældende grænse for nikotinindhold i en nikotinholdig væske. Grænsen for nikotinindholdet er fastsat i § 3 i bekendtgørelse nr. 784 af 13. juni 2023 om kvalitet, mærkning og alderskontrolsystem m.v. af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere m.v. Det fremgår af den gældende bekendtgørelse, at en nikotinholdig væske højst må have et nikotinindhold på 20 mg/ml.

Indførsel

Ved indførsel forstås den fysiske flytning af produkter fra et land til et andet land. Indførsel omfatter derfor også post, forsendelser m.v. Hensigten er at omfatte alle måder, hvorpå produkterne kommer ind i landet. Den, der indfører, vil være personen, som medbringer produktet ind i landet, eller den på hvis vegne produktet indføres, f.eks. den der bestiller produktet til Danmark. Virksomheden, der afsender produktet eller transportøren m.v. vil ikke kunne pålægges strafansvar for overtrædelse af denne bestemmelse, medmindre de selvstændigt har pådraget sig strafansvar, eksempelvis ved viden om, at der fragtes ulovlige produkter eller lignende.

Køb

Køb omfatter situationer, hvor der er sket en transaktion, og hvor produktet er ved at overgå fra en part til en anden. Det er eksempelvis i tilfælde, hvor produkterne er bestilt ved fjernsalg.

Besiddelse

Ved besiddelse skal forstås situationer, hvor personer har produkter fysisk på sig, eller det er let tilgængeligt for den pågældende, f.eks. som en del af deres rejsebagage, i tasker eller i lommer. Det vil også omfatte situationer, hvor produkterne opbevares, eksempelvis i tilknytning til en detailforhandler. Ligeledes vil det omfatte situationer, hvor produkterne opbevares på erhvervsmæssige lokationer eller i erhvervsmæssige køretøjer, som detailforhandleren har rådighed over. Besiddelse vil også kunne være i en bil, eller på øvrige måder, hvor produkterne er let tilgængelige for den pågældende.

Lovændringen har til hensigt at understøtte gældende regler, da der i forvejen ikke må markedsføres elektroniske cigaretter, genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin og smagsstoffer til brug i elektroniske cigaretter med en kendetegnende aroma her i landet, med undtagelse af mentol eller tobak, samt at der er krav om, at en nikotinholdig væske højst må have et nikotinindhold på 20 mg/ml. Den foreslåede bestemmelse skal gøre det muligt for myndighederne at gribe tidligere ind, da de fremover ikke skal kunne bevise, at der er sket markedsføring.

Se hertil lovforslag L 173 af 25. april 2024, de specielle bemærkninger til § 2, nr. 6.

Det følger af § 18 b, stk. 2, i lov om elektroniske cigaretter m.v., at forbuddet i stk. 1 ikke omfatter:

- 1) Rejsegods på op til ti enheder til eget brug og besiddelse på op til ti enheder til eget forbrug.
- 2) Indførsel, køb, udlevering, modtagelse, fremstilling, forarbejdning eller besiddelse med henblik på markedsføring i andre lande eller markedsføring til forbrugere i andre lande end Danmark.
- 3) Indførsel, køb, udlevering, modtagelse, fremstilling, forarbejdning eller besiddelse i videnskabeligt eller kontrolmæssigt øjemed.

Rejsegods og besiddelse til eget brug (§ 18, stk. 2, nr. 1)

Rejsegods og besiddelse af op til 10 enheder til eget forbrug er ikke kriminaliseret.

Ved rejsegods forstås de varer, som rejsende medbringer. Formålet er at give rejsende mulighed for i rimeligt omfang at kunne indføre varer, som de har købt eller fået under rejse i udlandet. Undtagelsen vedrører således ikke fjernsalg på tværs af grænser.

Rejsegods og besiddelse af under 10 enheder er alene omfattet af undtagelsen, hvis det samtidig er til eget forbrug. Der kan være konkrete tilfælde, hvor rejsegods og besiddelse af under 10 enheder ikke vurderes at være til eget forbrug. Det vil være de situationer, hvor grænsen på 10 systematisk forsøges at blive omgået, eller hvis der åbenlyst er andre forhold, der indikerer, at produkterne er med henblik på videre overdragelse.

Det kunne eksempelvis være situationer, hvor der organiseret og gentagende medbringes under ti enheder som rejsegods, eller hvor der er besiddelse af under ti enheder, som er emballeret, og hvor vedkommende opholder sig i et område med mange unge mennesker og udviser en søgende adfærd, eller hvor det er en erhvervsdrivende, der forsøger at skjule dem. Det kan også være tilfælde, hvor der findes større kontantbeløb eller andre typer produkter, der tyder på salg.

Markedsføring i andre lande eller markedsføring til forbrugere i andre lande end Danmark (§ 18, stk. 2, nr. 2)

Forbuddet i § 18 b, stk. 1, omfatter ikke Indførsel, køb, udlevering, modtagelse, fremstilling, forarbejdning eller besiddelse med henblik på markedsføring i andre lande eller markedsføring til forbrugere i andre lande end Danmark.

Bestemmelsen medfører, at der gives mulighed for at virksomheder m.v. kan anvende Danmark som transitland for produkterne, og at danske virksomheder har mulighed for at fremstille, forarbejde m.v. produkterne til andre lande. Bruges Danmark som transit eller fremstilles, forarbejdes produkterne m.v. i Danmark vil det være en forudsætning, at det kan dokumenteres, at produkterne skal markedsføres i eller til andre lande end Danmark.

Der er ikke krav til den konkrete dokumentationsform. Dokumentationen skal være tilstrækkelig til at berettige, at indførsel, køb, besiddelse m.v. er med henblik på markedsføring i eller til andre lande end Danmark. Det kan – afhængig af den konkrete situation – bestå af fremvisning af faktura, dokumentation for leveringssted og lignende. Det vil således være oplysninger, som virksomheden i forvejen ville have.

I videnskabeligt eller kontrolmæssigt øjemed (§ 18, stk. 2, nr. 3)

Forbuddet i § 18 b, stk. 1, omfatter ikke indførsel, køb, udlevering, modtagelse, fremstilling, forarbejdning eller besiddelse i videnskabeligt eller kontrolmæssigt øjemed.

Bestemmelsen medfører, at der gives mulighed for at forskningsinstitutioner m.v. eksempelvis kan modtage og undersøge produkterne, såfremt det sker i videnskabeligt øjemed. Det kan være relevant, hvis det bl.a. skal undersøges, hvad skadeligheden er ved produkterne eller det nærmere indhold i produkterne.

Der gives desuden mulighed for at Sikkerhedsstyrelsen eller andre myndigheder eksempelvis kan besidde produkterne, såfremt det sker i kontrolmæssigt øjemed. Det kan være relevant, hvis der bl.a. skal beslaglægges produkter fra en forhandler.

Se i det hele lovforslag L 173 af 25. april 2024, de specielle bemærkninger til § 2, nr. 6.

4.1.1.6. Forbud mod markedsføring af elektroniske cigaretter m.v. med kendetegnende aromaer (§ 25 a, stk. 1 og 2)

Ifølge § 25 a, stk. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v., må elektroniske cigaretter, genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin og smagsstoffer til brug i elektroniske cigaretter med en kendetegnende aroma ikke markedsføres her i landet. Forbuddet gælder dog ikke for kendetegnende aroma af mentol og tobak.

Det er således forbudt at markedsføre elektroniske cigaretter, genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin og smagsstoffer til brug i elektroniske cigaretter med en kendetegnende aroma her i landet.

Efter omstændighederne kan smagsstoffer, der ikke eksplicit markedsføres til brug i elektroniske cigaretter, være omfattet af forbuddet. Det kan f.eks. gælde, hvis smagsstoffet markedsføres på et salgssted, som sælger elektroniske cigaretter, navnlig specialforretninger, og hvor det vurderes, at køberne af sammenhængen bibringes den forståelse, at smagsstoffet kan bruges i elektroniske cigaretter

Det er dog tilladt at markedsføre elektroniske cigaretter, genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin og smagsstoffer til brug i elektroniske cigaretter med en kendetegnende aroma med smag af mentol eller tobak.

Ifølge § 25 a, stk. 2, må udstyr, der benyttes i forbindelse med elektroniske cigaretter, der gør det muligt at ændre de pågældende elektroniske cigaretters duft eller smag, ikke markedsføres her i landet.

Det betyder, at det ikke alene vil være forbudt at markedsføre elektroniske cigaretter, genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin og smagsstoffer til brug i elektroniske cigaretter med en kendetegnende aroma, jf. § 25 a, stk. 1, men også udstyr, der benyttes i forbindelse med elektroniske cigaretter, der gør det muligt at ændre produkternes duft eller smag.

Bestemmelse skal sikre, at forbuddet i § 25 a, stk. 1, mod visse kendetegnende aromaer ikke forsøges omgået ved, at aromastofferne tilføres det udstyr, der benyttes i forbindelse med elektroniske cigaretter frem for direkte i produkterne eller deres bestanddele.

Begrebet udstyr skal forstås bredt, og kan således for eksempel omfatte breve med smag til at lægge ved produkterne m.v.

Der henvises i det hele til lovforslag L 61 af 8. oktober 2020, de specielle bemærkninger til § 3, til nr. 13.

Ansvarssubjekt

Strafansvar for juridiske personer fremgår af § 33, stk. 3, i lov om elektroniske cigaretter m.v., hvoraf det fremgår, at der kan pålægges selskaber m.v., (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel. En nærmere afgrænsning af ansvarssubjektet fremgår ikke af forarbejderne til bestemmelsen. Valget af ansvarssubjekt vil således bero på en konkret vurdering. Om de generelle retningslinjer for valg af ansvarssubjekt kan henvises til Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om juridiske personer. Se dog hertil pkt. 5.1. vedrørende beregning af gentagelse nedenfor.

4.2. Anvendelsesområdet for lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år

Overtrædelse af § 1, § 2 og § 2 a i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år samt regler udstedt i medfør af § 2 a, stk. 8, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år straffes med bøde, jf. lovens § 5, stk. 1.

Ansvarssubjekt

Ansaret for, at forbuddet mod salg af tobaksvare og alkoholholdige drikkevarer til personer under henholdsvis 16 og 18 år overholdes, påhviler alene butiksindehaveren, restauratøren, hotelværten, kantineindehaveren mv.

Bestemmelsen indebærer således, at hverken ansat personale eller den unge kan straffes for henholdsvis at sælge eller købe tobak og alkohol i strid med loven. Det samme gælder en bestyrer, der ikke er forpagter, hvorimod en forpagter kan straffes efter bestemmelsen.

Det er en betingelse for at straffe butiksindehaveren, restauratøren, hotelværten, kantineindehaveren m.v., at denne har handlet forsætligt eller uagtsomt, jf. straffelovens § 19. Butiksindehaveren, restauratøren, hotelværten, kantineindehaveren m.v. kan således straffes for overtrædelse af §§ 1 og 2, hvis butiksindehaveren, restauratøren, hotelværten, kantineindehaveren m.v. selv har solgt tobak eller alkohol til børn og unge. Disse personer kan endvidere efter omstændighederne straffes, hvis vedkommende har undladt at instruere personalet om ikke at sælge tobak og alkoholholdige drikkevarer til personer under 16 år eller har undladt at føre fornødent tilsyn og kontrol med overholdelsen af bestemmelserne. Se hertil L 95 af 26. november 2003, de specielle bemærkninger til § 4.

Straffelovens § 23 om medvirken finder ikke anvendelse på overtrædelser af loven, jf. § 5, stk. 1, 3. pkt.

Hvis der er tale om juridiske personer, kan disse pålægges strafansvar efter reglerne i straffelovens kapitel 5, jf. lovens § 5, stk. 4.

4.2.1. Forbud mod salg af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter til personer under 18 år

Ifølge § 1, stk. 1, 1. pkt. i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år gælder der et forbud mod salg af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter til personer under 18 år alle steder, hvorfra der sælges tobaksvarer, dvs. både i butikker, der har detailsalg, og på restauranter, hoteller, barer mv. Forbuddet mod salg af tobaksvarer mv. til personer under 18 år omfatter også salg fra automater. Herudover omfatter forbuddet proxysalg, jf. § 1, stk. 1, 2. pkt. Se nærmere herom under pkt. 4.2.1.1. nedenfor.

Ved tobaksvarer forstås varer, der er bestemt til at ryges, indsnuses, suttes eller tygges eller på anden måde indtages, hvis de helt eller delvist er fremstillet af tobak, jf. § 1, stk. 2, nr. 1, samt varer, der er beregnet til at blive benyttet sammen med varer omfattet af nr. 1 (f. eks. piber, cigaretpapir og lignende), jf. § 1, stk. 2, nr. 2.

Ved tobakssurrogater forstås produkter med indhold af nikotin, der ikke er tobaksvarer, jf. § 2, nr. 2, i lov om tobaksvarer mv., eller elektroniske cigaretter, jf. § 2, nr. 1, i lov om elektroniske cigaretter mv., og som ikke er godkendt ved en markedsføringstilladelse efter lov om lægemidler eller EU-retlige regler om fastlæggelse af fællesskabsprocedurer for godkendelse af humanmedicinske lægemidler, samt udstyr, der er beregnet til at blive benyttet sammen med disse produkter, jf. § 1, stk. 3. Tobakssurrogater omfatter blandt andet såkaldte nikotinposer eller ”pouches” med indhold af nikotin.

Ved urtebaserede rygeprodukter forstås rygeprodukter baseret på planter, urter eller frugter, som ikke indeholder tobak, og som kan forbruges via en forbrændingsproces, jf. § 1, stk. 4.

Se hertil L 61 af 8. oktober 2020, de almindelige bemærkninger, pkt. 2.7.2 og de specielle bemærkninger til § 4 s. 57, 1. spalte.

4.2.1.1. Forbud mod proxysalg

Ifølge § 1, stk. 1, 2. pkt. i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, omfatter forbuddet mod salg af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter til personer under 18 år også proxysalg. Bestemmelsen blev indført med lov nr. 1669 af 30. december 2024 og trådte i kraft den 1. januar 2025. Se hertil L 53 af 3. oktober 2024, de specielle bemærkninger til § 3, nr. 1, s. 71, 2. spalte.

Det følger af forarbejderne, at hensigten med bestemmelsen er entydigt at gøre salg forbudt og dermed fastslå, at alle tilfælde, hvor der sælges tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter til personer under 18 år, vil være ulovlige.

Det følger videre af forarbejderne, at forbuddet skal gælde uanset, om der er tale om erhvervsdrivende eller privatpersoner, som sælger tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter. Intentionen er således, at bestemmelsen også skal omfatte situationer, hvor et salg sker mellem privatpersoner, men hvor overdragelsen af produktet finder sted i umiddelbar forlængelse af købet i en butik, f.eks. umiddelbart uden for butikken, og hvor købet vurderes at være med henblik på at omgå de gældende aldersgrænser for salg. Forbuddet mod proxysalg vil f.eks. ikke omfatte situationer i private hjem.

Forbuddet medfører, at myndige personer ikke må købe at tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter på vegne af mindreårige, og modtage betaling herfor. Forbuddet omfatter de situationer, hvor der sker en økonomisk transaktion. Værdien af den økonomiske transaktion kan f.eks. både ske ved at produktets værdi tilbagebetales, eller hvor der opnås profit ved tilbagebetaling.

Politiet vil skulle håndhæve forbuddet mod, at privatpersoner sælger tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter, og hvor salget strider imod aldersgrænsen. Håndhævelsen vil som udgangspunkt ske i de situationer, hvor sælger "tages på fersk gerning", eller hvor der indgår en anmeldelse til politiet herom.

4.2.2. Forbud mod salg af alkoholholdige drikkevarer

Ifølge § 2, stk. 1, 1. pkt. i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år gælder der et forbud mod salg af drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 1,2 eller derover til personer under 16 år. Forbuddet omfatter øl, vin, spiritus og andre drikkevarer med en alkoholprocentvolumen på 1,2 eller derover, herunder de såkaldte alkoholsodavand. Forbuddet omfatter også proxysalg, jf. § 2, stk. 1, 2. pkt. Se nærmere herom under pkt. 4.2.2.1. nedenfor.

Ifølge § 2, stk. 2, 1. pkt., gælder der desuden et forbud mod at sælge drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 16,5 og derover til personer under 18 år. Forbuddet omfatter også proxysalg, jf. § 2, stk. 1, 2. pkt. Se nærmere herom under pkt. 4.2.2.1 nedenfor.

Det betyder, at personer under 16 år lovligt kan købe alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på højst 1,1, og at personer mellem 16 og 18 år lovligt kan købe alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på højst 16,4.

Det bemærkes, at bestemmelsen med lov nr. 1669 af 30. december 2024, bliver ændret således, at grænsen for alkoholvolumenprocent ved salg til 16-17 årige, jf. § 2, stk. 2, bliver sænket fra "16,5 og derover" til "over 6". Ændringen træder i kraft den 1. april 2025. Se hertil L 53 af 3. oktober 2024, de specielle bemærkninger til § 3, nr. 3, s. 72, 2. spalte.

Ændringen medfører, at alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på over 6 fra den 1. april 2025 ikke må sælges til personer under 18 år. 16-17-årige vil fortsat have mulighed for at købe alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 6 og derunder, f.eks. cider, alkoholsodavand og almindelige øl, som i dag har en alkoholvolumenprocent på ca. 4,6.

Endvidere gælder der fra 1. april 2025 et forbud mod, at der i nattelivszoner, udpeget i medfør af § 6 b i lov om politiets virksomhed, sælges eller udbringes alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 1,2 eller derover til personer under 18 år fra kl. 22.00 til kl. 08.00, jf. § 2, stk. 3. Se nærmere herom under pkt. 4.2.2.2.

Den eksisterende 18-års aldersgrænse for udskænkning af alkohol på barer, restauranter m.v., jf. restaurationslovens § 29, finder fortsat anvendelse.

Se hertil L 53 af 3. oktober 2024, de almindelige bemærkninger, pkt. 2.4 og 2.5 samt de specielle bemærkninger til § 3, nr. 2-7.

4.2.2.1. Forbud mod proxysalg

Ifølge § 2, stk. 1 og stk. 2, 2. pkt. i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år omfatter forbuddet mod salg af alkoholholdige drikkevarer til personer under 18 år også proxysalg. Bestemmelsen blev indført med lov nr. 1669 af 30. december 2024 og trådte i kraft den 1. januar 2025. Se hertil L 53 af 3. oktober 2024, de specielle bemærkninger til § 3, nr. 2, s. 72, 1. spalte.

Det følger af forarbejderne, at dette medfører, at alle tilfælde hvor der sælges alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 1,2 eller derover til personer under 16 år, eller alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent 16,5 og derover til personer under 18 år, vil være en ulovlig handling, som kan straffes med bøde.

Som nævnt under pkt. 4.2.2. ovenfor, bliver alkoholvolumenprocenten ved salg til 16-17 årige, jf. § 2, stk. 2, fra den 1. april 2025 sænket fra ”16,5 og derover” til ”over 6”, hvilket indebærer, at forbuddet mod proxysalg skal håndhæves i forhold til denne grænse per 1. april 2025.

Det følger endvidere af forarbejderne, at forbuddet skal gælde uanset, om der er tale om erhvervsdrivende eller privatpersoner, som sælger alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 1,2 eller derover til personer under 16 år, eller alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 16,5 og derover (over 6 per 1. april 2025) til personer under 18 år. Intentionen er således, at bestemmelserne også skal omfatte situationer hvor et salg sker mellem privatpersoner, men hvor overdragelsen af produktet finder sted i umiddelbar forlængelse af købet i en butik, f.eks. umiddelbart uden for butikken, og hvor købet vurderes at være med henblik på at omgå de gældende aldersgrænser for salg. Forbuddet mod proxysalg vil f.eks. ikke omfatte situationer i private hjem.

Forbuddet indebærer, at myndige personer ikke må købe alkoholholdige drikkevarer på vegne af mindreårige, og modtage betaling herfor. De foreslåede bestemmelser vil omfatte de situationer, hvor der sker en økonomisk transaktion. Værdien af den økonomiske transaktion kan f.eks. både ske ved at produktets værdi tilbagebetales, eller hvor der opnås profit ved tilbagebetaling.

Politiet vil skulle håndhæve forbuddet mod, at privatpersoner sælger alkoholholdige drikkevarer, og hvor salget strider imod aldersgrænsen. Politikets håndhævelse vil som udgangspunkt ske i de situationer, hvor sælger ”tages på fersk gerning”, eller hvor der indgår en anmeldelse til politiet herom.

4.2.2.2. Forbud mod salg i nattelivszoner

Ifølge § 2, stk. 3, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, gælder der et forbud mod, at der i nattelivszoner, udpeget i medfør af § 6 b i lov om politiets virksomhed, sælges eller udbringes alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 1,2 eller derover til personer under 18 år fra kl. 22.00 til kl. 08.00. Bestemmelsen blev indført med lov nr. 1669 af 30. december 2024 og træder i kraft den 1. april 2025. Se hertil L 53 af 3. oktober 2024, de specielle bemærkninger til § 3, nr. 4, s. 73, 1. spalte.

Forbuddet medfører, at alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på over 1,2 fremover ikke må sælges eller udbringes til personer under 18 år i nattelivszoner i tidsrummet fra kl. 22.00 til kl. 08.00.

Det fremgår af forarbejderne, at der med bestemmelsen ikke er lagt op til en ændring af politiets udpegning af nattelivszoner, som skal ske i medfør af § 6 b i lov om politiets virksomhed.

Bestemmelsen omfatter også udbringning. Dette indebærer, at der ikke må ske erhvervsmæssig udbringning af alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 1,2 eller derover til personer under 18 år, som opholder sig i en nattelivszone i tidsrummet fra kl. 22.00 til kl. 08.00. Hvis en person under 18 år således f.eks. gennem et bud eller lignende tjenesteydelse bestiller alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 1,2 eller derover, til levering inden for en nattelivszone, vil det være omfattet af forbuddet at bringe varen ud til kunden.

Bestemmelsen er tiltænkt at omfatte steder, hvortil der er almindelig adgang. Det er således f.eks. uden betydning, om salget m.v. sker fra et midlertidigt eller fast udsalgssted, eller om det sker fra en butik, en bod eller en vogn, der kører rundt fra sted til sted. Forbuddet vil dog ikke omfatte udbringning, der sker i eller til private hjem, ligesom forbuddet mod salg f.eks. ikke vil omfatte private arrangementer.

Det bemærkes, at det af lovens § 5, stk. 1, fremgår, at for overtrædelse af § 1, § 2 eller § 2 a og regler udstedt i medfør af § 2 a, stk. 8, straffes butiksindehaveren, restauratøren, hotelværten, kantineindehaveren, den, der erhvervsmæssigt markedsfører ved fjernsalg, m.v. med bøde., jf. også herom vedrørende ansvarssubjekt under pkt. 4.2 samt vedrørende straf og andre retsfølger under pkt. 5.3 nedenfor.

Sikkerhedsstyrelsen, som i dag fører kontrol med overholdelse af lovens fastsatte aldersgrænser, vil ligeledes føre kontrol med den foreslåede bestemmelse, for så vidt angår salg fra detailbutikker. Politiet vil håndhæve forbuddet mod udbringning af alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 1,2 eller derover, til personer under 18 år, som opholder sig i en nattelivszone mellem kl. 22.00 og 08.00. Konstaterer Sikkerhedsstyrelsen eller politiet en overtrædelse af forbuddet mod salg eller udbringning af alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumen på over 1,2 eller derover til personer under 18 år, vil det kunne medføre bødestraf, jf. § 5, stk. 1. Det er i den forbindelse ikke en forudsætning, at detailvirksomheden eller tjenesten bag udbringningen er blevet gjort opmærksom på forbuddet af Sikkerhedsstyrelsen, politiet eller anden offentlig myndighed.

4.2.3. Krav om fremvisning af gyldig billedlegitimation

Det fremgår af § 2 a, stk. 1, stk. 2 og stk. 4, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år at den, der erhvervsmæssigt sælger tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter samt alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 1,2 eller derover på fysiske salgssteder og drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 16,5 eller derover på fysiske salgssteder skal kræve fremvisning af gyldig billedlegitimation, hvis sælgeren er i tvivl om, at kunden opfylder alderskravene.

Bestemmelserne blev ændret ved lov nr. 651 af 11. juni 2024, der trådte i kraft den 1. oktober 2024, som følge af, at den tidligere § 2 a, stk. 2, om aldersverificering ved online markedsføring af tobaksvarer mv., blev ophævet. Kravene til aldersverificering ved fjernsalg af tobaksvarer mv. er nu fastsat i § 24, stk. 1 i lov om tobaksvarer mv.

I tilfælde, hvor kunden ikke kan fremvise billedlegitimation eller fremviser mangelfuld legitimation, skal sælgeren undlade at gennemføre salget. Ved ansat butikspersonale m.v. forstås ekspedienter, medhjælpere m.v. Det er uden betydning, om der er tale om lønnet eller ulønnet beskæftigelse.

Et gyldigt legitimationskort kan f.eks. være et pas, et kørekort, et studiekort eller et legitimationskort med foto udstedt af kommunen til personer over 15 år, jf. bekendtgørelse nr. 1220 af 21. november 2017 om udstedelse af legitimationskort til personer på 15 år og derover.

Det er butiksindehaveren, restauratøren, hotelværten, kantineindehaveren m.v., og butikspersonalet, som skal sikre, at der ikke sælges tobak, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter eller alkoholholdige drikkevarer til børn og unge under 18 år i strid med reglerne i §§ 1 og 2

Det fremgår af § 2 a, stk. 6, at butikker, hvor der foregår detailsalg af alkoholholdige drikkevarer, ved synlig skiltning udarbejdet af Sundhedsstyrelsen skal informere om aldersgrænsekravene for salg af alkoholholdige drikkevarer, jf. stk. 2-5 og § 2.

Ved butikker forstås også salg på internettet. Bestemmelsen omfatter udelukkende butikker, hvor der foregår detailsalg, herunder salg på internettet. Det gælder f.eks. supermarkeder, dagligvareforretninger, købmænd, kiosker, tankstationer m.v. Ved synlig skiltning forstås, at det umiddelbart skal være muligt at orientere sig om skiltningen i forbindelse med betalingskasser og lignende

Se hertil L 113 af 10. januar 2013, de alm. bemærkninger pkt. 3.2.1. og de specielle bemærkninger til § 1, nr. 1 samt L 61 af 8. oktober 2020 (pligten til at efterspørge billedlegitimation ved tvivl om, hvorvidt kunden er fyldt 18 år, udvides til også gælde ved salg af tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter).

Det bemærkes, at § 2 a, stk. 1, stk. 2 og stk. 4, ved lov nr. 1669 af 30. december 2024 bliver ændret således, at alkoholvolumenprocenten i § 2 a, stk. 4, bliver sænket fra ”16,5 og derover” til ”over 6” fra den 1. april 2025. Ændringen skal ses i sammenhæng med ændringen af grænsen for alkoholvolumenprocent ved salg til 16-17 årige i § 2, stk. 2, jf. pkt. 4.2.2 oven for, hvorefter grænsen tillige sænkes fra ”16,5 og derover” til ”over 6 fra den 1. april 2025. Se hertil L 53 af 3. oktober 2024, de specielle bemærkninger til § 3, nr. 5, s. 73, 2. spalte.

Fra den 1. april 2025 skal den, der erhvervsmæssigt sælger tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter samt alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 1,2 eller derover på fysiske salgssteder og drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på over 6 på fysiske salgssteder således kræve fremvisning af gyldig billedlegitimation, hvis sælgeren er i tvivl om, at kunden opfylder alderskravene

4.2.4. Krav om alderskontrollsystem ved fjernsalg af alkoholholdige drikkevarer samt salg fra ubemandede butikker

Ved lov nr. 651 af 11. juni 2024 er kravene til at drive et alderskontrollsystem ved fjernsalg af alkohol ændret med henblik på at stille krav om en mere effektiv elektronisk aldersverificering. Endvidere er der ved lov nr. 1669 af 30. december 2024 stillet specifikt krav om en effektiv aldersverificering ved salg af alkoholholdige drikkevarer i ubemandede butikker.

Kravet om alderskontrollsystem ved fjernsalg af alkoholholdige drikkevarer fremgår af § 2 a, stk. 3 og stk. 5, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, der trådte i kraft den 1. oktober 2024.

Det fremgår af § 2 a, stk. 3, at den, der erhvervsmæssigt markedsfører alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 1,2 eller derover ved fjernsalg, skal drive et alderskontrolsystem, hvormed det på salgstidspunktet kontrolleres, at kunden er fyldt 16 år.

Tilsvarende fremgår det af § 2 a, stk. 5, at den, der erhvervsmæssigt markedsfører alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 16,5 eller derover ved fjernsalg, skal drive et alderskontrolsystem, hvormed det på salgstidspunktet kontrolleres, at kunden er fyldt 18 år.

Kravet om alderskontrolsystem ved fjernsalg af alkoholholdige drikkevarer efter § 2 a, stk. 3, og stk. 5, blev udvidet til også at omfatte krav til alderskontrolsystem ved salg af alkoholholdige drikkevarer i ubemandede butikker ved lov nr. 1669 af 30. december 2024, der trådte i kraft den 1. januar 2025.

Det fremgår af betænkning afgivet af Sundhedsudvalget den 10. december 2024 over Forslag til lov om ændring af lov om tobaksvarer m.v. og forskellige andre love (L 53 af 3. oktober 2024, bemærkningerne til ændringsforslag nr. 14, s. 6, 1. spalte), at der med ubemandede butikker forstås en fysisk selvbetjeningsbutik, hvor der som udgangspunkt ikke er fysisk tilstedeværelse af en medarbejder, og hvor kunden handler uden at være i kontakt med butikspersonale. Såfremt der er en medarbejder til stede i butikken, er det ikke med henblik på ekspedition. I en ubemandet butik er det således muligt at købe og betale for varer, uden der er behov for, at en medarbejder er til stede i hele butikkens åbningstid. Ubemandede butikker adskiller sig fra fjernsalg, idet kunden skal befinde sig på en bestemt fysisk lokation (i den ubemandede butik) for at kunne foretage et køb. Butikker, der er bemandede med medarbejdere til ekspedition på visse tidspunkter af døgnet (for eksempel i dagtimerne), men ubemandet på andre tidspunkter af døgnet (for eksempel om natten) – såkaldte hybridbutikker – skal i de timer, hvor de er ubemandede, leve op til de foreslåede krav for ubemandede butikker.

Det bemærkes, at § 2 a, stk. 5, ved lov nr. 1669 af 30. december 2024 bliver ændret således, at alkoholvolumenprocenten i § 2 a, stk. 4, bliver sænket fra ”16,5 og derover” til ”over 6” fra den 1. april 2025. Ændringen skal ses i sammenhæng med ændringen af grænsen for alkoholvolumenprocent ved salg til 16-17 årige i § 2, stk. 2, jf. pkt. 4.2.2 oven for, hvorefter grænsen tillige sænkes fra ”16,5 og derover” til ”over 6 fra den 1. april 2025. Se hertil L 53 af 3. oktober 2024, de specielle bemærkninger til § 3, nr. 5, s. 73, 2. spalte.

Fra den 1. april 2025 skal den, der erhvervsmæssigt sælger tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter samt alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på over 6 ved fjernsalg og i ubemandede butikker således drive et alderskontrolsystem, hvormed det på salgstidspunktet kontrolleres, at kunden er fyldt 18 år.

For så vidt angår fjernsalg fremgår det af forarbejderne (L173 af 25. april 2024, de specielle bemærkninger til § 3, nr. 3, s. 33, at alderskontrolsystemet, skal være et IT-system, der entydigt bekræfter, at forbrugers alder er i overensstemmelse med den fastsatte aldersgrænse på salgstidspunktet. Med salgstidspunktet skal forstås det tidspunkt, hvor købet foretages. Aldersverificeringen skal således ske, når kunden søger at gennemføre købet på en hjemmeside eller i en app. Hvis kundens alder ikke er over den fastsatte aldersgrænse, skal anmodningen om køb ikke accepteres for den pågældende vare. For så vidt angår salg i ubemandede butikker fremgår det af forarbejderne (betænkning afgivet af Sundhedsudvalget den 10. december 2024 over Forslag til lov om ændring af lov om tobaksvarer m.v. og forskellige andre love bemærkningerne til ændringsforslag nr. 14, s. 6, 1. spalte), at der stilles tilsvarende krav til effektiviteten af alderskontrolsystemet.

Med markedsføring skal ved både fjernsalg og salg i ubemandede butikker forstås at gøre produkterne tilgængelige for forbrugere mod eller uden betaling.

Bestemmelserne indebærer, at det ved fjernsalg ikke er tilstrækkeligt med f.eks. et pop-up vindue, der anmoder køberen om at bekræfte, at vedkommende er fyldt henholdsvis 16 eller 18 år.

Der vil ikke blive udviklet en central løsning, som sælgere kan benytte til alderskontrol ved fjernsalg af alkoholholdige drikkevarer og ved salg i ubemandede butikker. Det vil således være den enkelte forhandlers ansvar at have et alderskontrollsystem, der effektivt kan verificere køberens alder i forbindelse med et salg. En effektiv elektronisk aldersverificering kan eksempelvis ske ved brugeroprettelse med pas eller anden gyldig legitimation, som det er gjort på lattergasområdet, eller ved brug af en national eID-løsning, som f.eks. MitID. Af hensyn til at sikre metodefrihed kan det også være andre verifikationsløsninger. Disse andre løsninger skal også effektivt kunne verificere køberens alder.

Ved både fjernsalg og salg i ubemandede butikker vil der ikke være noget til hinder for, at samme virksomhed vælger flere forskellige aldersverifikationsløsninger afhængigt af, hvad der passer bedst til de forskellige salgskanaler, virksomheden måtte rumme.

Alderskontrollsystemet skal benyttes ved fjernsalg, fx handel over internettet, herunder via en app-funktion, og ved salg i ubemandede butikker, og skal sikre, at der stilles krav til forhandlerne om at sikre et system, der effektivt verificerer køberens alder.

Ved både fjernsalg og salg i ubemandede butikker påhviler det den person eller virksomhed m.v., der erhvervsmæssigt markedsfører produkterne at sikre, at der ikke sælges alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 1,2 eller derover til børn og unge under 16 år i strid med reglerne i § 2, stk. 1, og § 2 a, stk. 3, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år

Det påhviler tilsvarende ved både fjernsalg og salg i ubemandede butikker den person eller virksomhed m.v., der erhvervsmæssigt markedsfører produkterne at sikre, at der ikke sælges alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 16,5 eller derover (over 6 fra den 1. april 2025) til børn og unge under 18 år i strid med reglerne i § 2, stk. 2, og § 2 a, stk. 5, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år.

Hvis der er flere parter involveret i et fjernsalg, vil ansvaret for alderskontrol påhvile den umiddelbare aftalepart – det vil sige den part, som forbrugeren indgår salget ved. Dette vil kunne være relevant i forbindelse med salg gennem tredjepart, fx ved bestilling af take-away og dagligvarer.

Ved både fjernsalg og salg i ubemandede butikker skal forhandleren i forbindelse med myndighedernes kontrol kunne redegøre for og dokumentere, hvordan den valgte metode effektivt verificerer køberens alder. Det bemærkes, at kravet om elektronisk aldersverificering ikke forudsætter, at borgerens eksakte alder skal bekræftes, men blot at det bekræftes, at borgeren er over aldersgrænsen.

Kravet om en mere effektiv aldersverificering ved fjernsalg vil ikke omfatte online platforme, jf. definitionen i artikel 3, litra 1, i forordning om digitale tjenester, herunder online platforme, der giver forbrugere

mulighed for at indgå aftaler om fjernsalg med erhvervsdrivende, idet beskyttelse af mindreårige, herunder foranstaltninger om alderskontrol, falder inden for forordningens totalharmoniserede område.

Der henvises i det hele til lovforarbejderne L173 af 25. april 2024 de almindelige bemærkninger pkt. 2.3.2. og de specielle bemærkninger til § 3, nr. 2 og 3 samt betænkning afgivet af Sundhedsudvalget den 10. december 2024 over Forslag til lov om ændring af lov om tobaksvarer m.v. og forskellige andre love, (L53 af 3. oktober 2024, bemærkningerne til ændringsforslag nr. 14, s. 6, 1. spalte.

4.2.5. Krav om alderskontrollsystem ved fjernsalg af tobaksvarer m.v.

Ved lov nr. 651 af 11. juni 2024, blev den tidligere § 2 a, stk. 2, om aldersverificering ved online markedsføring af tobaksvarer mv., i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, ophævet. Kravene til aldersverificering ved fjernsalg af tobaksvarer mv. er herefter fastsat i § 24, stk. 1 i lov om tobaksvarer mv. Se hertil pkt. 4.3.1. nedenfor.

4.3. Anvendelsesområdet for lov om tobaksvarer mv.

Dette punkt i Rigsadvokatmeddelelsen omhandler alene overtrædelser af § 24, stk. 1, vedrørende alderskontrollsystem ved fjernsalg af tobaksvarer, der i sin nuværende form blev indført ved lov nr. 651 af 11. juni 2024 og trådte i kraft den 1. oktober 2024.

4.3.1. Alderskontrollsystem ved fjernsalg af tobaksvarer

Ved lov nr. 651 af 11. juni 2024, blev den tidligere § 2 a, stk. 2, om aldersverificering ved online markedsføring af tobaksvarer mv., i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, ophævet. Kravene til aldersverificering ved fjernsalg af tobaksvarer mv. er herefter fastsat i § 24, stk. 1 i lov om tobaksvarer mv.

Det fremgår af § 24, stk. 1, at detailforhandlere af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter ved fjernsalg skal drive et alderskontrollsystem, hvormed det på salgstidspunktet kontrolleres, at kunden er fyldt 18 år. Bestemmelsen trådte i kraft den 1. oktober 2024

Der henvises i det hele lovbekendtgørelse nr. 1489 af 18. juni 2021 om tobaksvarer mv. med senere ændringer samt til lovforslag til L 173 af 25. april 2024, de specielle bemærkninger til § 1, nr. 5.

5. Straf og andre retsfølger

Dette afsnit i Rigsadvokatmeddelelsen omhandler alene udvalgte overtrædelser af lov om elektroniske cigaretter m.v. lov om tobaksvarer m.v. samt lov om forbud mod salg af alkohol og tobak til personer under 18 år, jf. tillige pkt. 4 ovenfor.

5.1. Beregning af gentagelse

Det er Rigsadvokatens opfattelse, at i sager, hvor ansvarssubjektet er en juridisk person med et CVR-nummer og eventuelt flere tilknyttede P-numre, skal gentagelsesvirkning ved beregningen af bøder tage udgangspunkt i CVR-nummeret, idet CVR-nummeret udgør en selvstændig juridisk enhed, som derfor selvstændigt kan bære et strafferetligt ansvar.

Hvis der bliver tale om spørgsmål om rettighedsfrakendelse følger det af forarbejderne til lov om elektroniske cigaretter m.v. § 33, stk. 3, lov om tobaksvarer m.v. § 45, stk. 3, og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 § 5, stk. 2, at i sager hvor en juridisk person er ansvarssubjekt, skal vurderingen af gentagelsesvirkning ske ved sammenlægning af antal endelige afgørelser vedrørende overtrædelse af relevante bestemmelser i de tre love begået af det enkelte salgssted med nærmere angivet P-nummer. Dette sker i praksis ved opslag på CVR-nummer i Politiets Sagsbehandlingssystem (POLS-AS) samt Kriminalregisteret, hvorefter relevante afgørelser gennemgås med henblik på at fastlægge antal overtrædelser. Der regnes gentagelse på tværs af overtrædelser af de relevante bestemmelser i de enkelte love samt på tværs af de tre love, jf. nærmere under pkt. 5.5. nedenfor.

5.2. Straf og andre retsfølger for overtrædelse af lov om elektroniske cigaretter

Overtrædelse af lov om elektroniske cigaretter m.v. straffes efter § 33, stk. 1. Overtrædelse straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lov.

Det bemærkes, at dette afsnit i Rigsadvokatmeddelelsen alene omhandler følgende overtrædelser, jf. tillige pkt. 4.1.1. ovenfor:

- Manglende anmeldelse og/eller registrering (§ 5, stk. 1, § 5 a, stk. 1, og § 13, stk. 1), jf. pkt. 5.2.1.,
- Markedsføring af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin til personer under 18 år, herunder forbud mod proxysalg (§ 15, stk. 1, 1. og 2. pkt.), jf. pkt. 5.2.2,
- Krav om fremvisning af gyldig billedlegitimation (§ 15, stk. 2), jf. pkt. 5.2.3.
- Pligten til at drive et alderskontrolsystem (§ 15, stk. 3), jf. pkt. 5.2.4.
- Forbud mod indførsel, køb, besiddelse m.v. af visse elektroniske cigaretter m.v. (§ 18 b) jf. pkt. 5.2.5 og
- Markedsføring af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin og smagsstoffer med kendetegnende aromaer (§ 25 a, stk. 1, og stk. 2), jf. pkt. 5.2.5.

Ifølge § 33, stk. 3, kan der pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

5.2.1. Straf for manglende anmeldelse eller registrering

5.2.1.1. Manglende anmeldelse af et produkt (§ 5, stk. 1)

Undladelse af at efterkomme anmeldelsespligten efter § 5, stk. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v. straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lov, jf. lovens § 33, stk. 1, nr. 2.

§ 5, stk. 1, 1. pkt., om anmeldelsespligt blev indført ved lov nr. 426 af 18. maj 2016, der trådte i kraft den 7. juni 2016. Bestemmelsens 2. pkt. om bortfald af anmeldelsen ved manglende opretholdelse og betaling af gebyr blev indført ved lov nr. 99 af 25. januar 2022 og trådte i kraft 1. april 2022. Bestemmelsen blev senest ændret ved lov nr. 1669 af 30. december 2024, der trådte i kraft den 1. januar 2025 med henblik på fastlæggelse af vejledende bødeniveauer, jf. nærmere nedenfor.

5.2.1.1.1. Overtrædelser begået i perioden fra den 1. januar 2025 og senere

Anklagemyndigheden skal som udgangspunkt anvende nedenstående bødepåstande i sager om overtrædelse af § 5, stk. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v., hvor gerningstidspunktet er den 1. januar 2025 eller senere:

Skema 1: Bødeniveau ved overtrædelse af § 5, stk. 1 begået i perioden fra den 1. januar 2025 og senere

Gentagelse	Bødetakst
1. gang	10.000kr.
2. gang	20.000 kr.
3. gang	40.000 kr.

De vejledende bødetakster fremgår af forarbejderne til lov nr. 1669 af 30. december 2024 (L 53 af 3. oktober 2024, de specielle bemærkninger til § 2, nr. 12, s. 65, 1. spalte.

Såfremt der foreligger flere overtrædelser til samtidig pådømmelse anvendes samme bødeberegningsformel som i retspraksis, og som Sikkerhedsstyrelsen aktuelt anvender til modereret kumulation. Den modererede bøde foreslås således beregnet ved at tage den største bøde ganget med 100 procent, lagt sammen med den næststørste bøde ganget 50 procent, lagt sammen med den igen næststørste bøde ganget 50 procent, lagt sammen med alle efterfølgende bøder ganget med 25 procent. Der lægges op til generel modereret kumulation, hvor alle typer af overtrædelser beregnes samlet.

Fastsættelsen af bødestørrelsen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

5.2.1.1.2. Overtrædelser begået i perioden fra den 7. juni 2016 til den 31. december 2024

Der er ikke eksplicit angivet et bødeniveau i forarbejderne til lov nr. 426 af 18. maj 2016 om elektroniske cigaretter m.v.

Det fremgår dog af forarbejderne (L 144 af 26. februar 2016, de specielle bemærkninger til § 33, s. 55, 2. spalte), at bødestørrelserne ved overtrædelse af lovens bestemmelser bør svare til retspraksis for overtrædelse af lægemiddeloven i forbindelse med ulovligt salg af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin.

Det anføres i den forbindelse, at retspraksis på området er sparsom. Der er henvist til 4 domme vedrørende overtrædelse af lægemiddelovens § 7 om forbud mod forhandling uden markedsføringstilladelse, § 39, stk. 1, om forbud mod forhandling uden forhandlertilladelse og overtrædelser af lægemiddelovens § 64 om forbud mod at reklamere for lægemidler, der ikke er omfattet af en markedsføringstilladelse efter lægemiddelovens § 7, som er afsluttet med to bøder på 15.000 kr., en bøde på 25.000 kr. og en bøde på 50.000 kr. Det er ikke muligt at opdele bøderne forholdsmæssigt på de enkelte overtrædelser.

Endelig fremgår det af forarbejderne, at det i forbindelse med udmålingen af bødestraf efter loven generelt bør tilsigtes, at bøden får en sådan størrelse, at den virker præventivt og sender et kraftigt signal til de økonomiske operatører om, at elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin skal markedsføres i overensstemmelse med bestemmelserne i loven. Den udmålte bødestraf skal endvidere stå i et passende forhold til den farlige situation, som overtrædelsen har medført eller potentielt kunne have medført.

Se hertil lovforslag L 144 af 26. februar 2016, de almindelige bemærkninger pkt. 2.15.3.

Fastsættelsen af bødestørrelsen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

5.2.1.2. Manglende registrering af den fysiske eller juridiske person, der ønsker at fremstille, oplagre eller markedsføre inden for landets grænser (§ 5 a, stk. 1)

Undladelse af at overholde registreringspligten efter § 5 a, stk. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v. straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lov, jf. lovens § 33, stk. 1, nr. 3.

Bestemmelsen blev indført ved lov nr. 2071 af 21. december 2020 og blev sat i kraft den 1. april 2021 ved bekendtgørelse nr. 490 af 22. marts 2021 om ikrafttræden af dele af lov om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love.

Der er i forarbejderne til bestemmelsen fastsat vejledende bødeniveauer for overtrædelse af § 5 a, stk. 1, jf. lovforslag L 61 af 8. oktober 2020, de specielle bemærkninger til § 3, nr. 16. De vejledende bødeniveauer er videreført ved lov nr. 1669 af 30. december 2024, der trådte i kraft den 1. januar.

Anklagemyndigheden skal således som udgangspunkt anvende nedenstående bødepåstande i sager om overtrædelse af § 5 a, stk. 1 i lov om elektroniske cigaretter m.v., hvor gerningstidspunktet er den 1. april 2021 eller senere:

Skema 1: Bødeniveau ved overtrædelse af § 5 a, stk. 1, begået i perioden fra den 1. april 2021 og senere:

Gentagelse	Bødetakst
1. gang	10.000 kr.
2. gang	20.000 kr.
3. gang	40.000 kr.

Ved efterfølgende overtrædelser vil bødestørrelsen bero på en konkret vurdering af samtlige omstændigheder i sagen.

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 1669 af 30. december 2024, der trådte i kraft den 1. januar 2025, at såfremt der foreligger flere overtrædelser til samtidig pådømmelse anvendes samme bødeberegnings-

formel som i retspraksis og som Sikkerhedsstyrelsen aktuelt anvender til modereret kumulation. Den modererede bøde foreslås således beregnet ved at tage den største bøde ganget med 100 procent, lagt sammen med den næststørste bøde ganget 50 procent, lagt sammen med den igen næststørste bøde ganget 50 procent, lagt sammen med alle efterfølgende bøder ganget med 25 procent.

Der lægges op til generel modereret kumulation, hvor alle typer af overtrædelser beregnes samlet, jf. L 53 af 3. oktober 2024, de specielle bemærkninger til § 2, nr. 12, s. 65, 1. spalte.

Fastsættelsen af bødestørrelsen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

5.2.1.3. Manglende registrering ved fjernsalg på tværs af grænser (§ 13, stk. 1)

Undladelse af at overholde registreringspligten efter § 13, stk. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v. straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lov, jf. lovens § 33, stk. 1, nr. 3.

Bestemmelsen blev indført ved lov nr. 426 af 18. maj 2016, der trådte i kraft den 7. juni 2016.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at formålet er at sikre en høj grad af regelefterlevelse, og et fuldt tilstrækkeligt grundlag for Sikkerhedsstyrelsens kontrol med den nævnte gruppe af detailforhandlere, jf. lovforslag L 144 af 26. februar 2016, de specielle bemærkninger til § 33, s. 56, 2. spalte.

Det fremgår endvidere af forarbejderne, at bødestørrelserne ved overtrædelse af lovens bestemmelser bør svare til retspraksis for overtrædelse af lægemiddelloven i forbindelse med ulovligt salg af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin.

Det anføres i den forbindelse, at retspraksis på området er sparsom. Der er henvist til 4 domme vedrørende overtrædelse af lægemiddellovens § 7 om forbud mod forhandling uden markedsføringstilladelse, § 39, stk. 1, om forbud mod forhandling uden forhandlertilladelse og overtrædelser af § 64 om forbud mod at reklamere for lægemidler, der ikke er omfattet af en markedsføringstilladelse efter lægemiddellovens § 7, som er afsluttet med to bøder på 15.000 kr., en bøde på 25.000 kr. og en bøde på 50.000 kr. Det er ikke muligt at opdele bøderne forholdsmæssigt på de enkelte overtrædelser.

Endelig fremgår det af forarbejderne, at det i forbindelse med udmålingen af bødestraf efter loven generelt bør tilsigtes, at bøden får en sådan størrelse, at den virker præventivt og sender et kraftigt signal til de økonomiske operatører om, at elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin skal markedsføres i overensstemmelse med bestemmelserne i loven. Den udmålte bødestraf skal endvidere stå i et passende forhold til den farlige situation, som overtrædelsen har medført eller potentielt kunne have medført.

Se hertil lovforslag L 144 af 26. februar 2016, de almindelige bemærkninger pkt. 2.15.3.

Fastsættelsen af bødestørrelsen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående

retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

5.2.2. Overtrædelse af forbud mod markedsføring over for personer under 18 år, herunder forbud mod proxysalg (§ 15, stk. 1)

Overtrædelse af forbud mod markedsføring over for personer under 18 år efter § 15, stk. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v., straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lov, jf. lovens § 33, stk. 1, nr. 1.

Bestemmelsen blev indført ved lov nr. 426 af 18. maj 2016 om elektroniske cigaretter, der trådte i kraft den 7. juni 2016. Ved lov nr. 1669 af 30. december 2024, der trådte i kraft den 1. januar 2025, er der tillige blevet indført forbud mod proxysalg, jf. § 15, stk. 1, 2. pkt. Se nærmere om proxysalg ovenfor under pkt. 4.1.1.2.1.

I det følgende fremgår de vejledende bødeniveauer for overtrædelse af forbuddet mod markedsføring over for personer under 18 år, herunder proxysalg.

5.2.2.1. Overtrædelser begået i perioden fra den 1. januar 2025 og senere

Overtrædelser af § 15, stk. 1, 1. pkt. (markedsføring)

Anklagemyndigheden skal som udgangspunkt anvende nedenstående bødepåstande i sager om overtrædelse af § 15, stk. 1 i lov om elektroniske cigaretter m.v., som ikke vedrører proxysalg, hvor gerningstidspunktet er den 1. januar 2025 eller senere:

Skema 1: Bødeniveau ved overtrædelse af § 15, stk. 1 begået i perioden fra den 1. januar 2025 og senere

Gentagelse	Bødetakst
1. gang	50.000kr.
2. gang	65.000 kr.

De vejledende bødetakster fremgår af forarbejderne til lov nr. 1669 af 19. december 2024 (L 53 af 3. oktober 2024, de specielle bemærkninger til § 2, nr. 10, s. 61, 1. spalte.

Såfremt der foreligger flere overtrædelser til samtidig pådømmelse anvendes samme bødeberegningsformel som i retspraksis og som Sikkerhedsstyrelsen aktuelt anvender til modereret kumulation. Den modererede bøde foreslås således beregnet ved at tage den største bøde ganget med 100 procent, lagt sammen med den næststørste bøde ganget 50 procent, lagt sammen med den igen næststørste bøde ganget 50 procent, lagt sammen med alle efterfølgende bøder ganget med 25 procent. Der lægges op til generel modereret kumulation, hvor alle typer af overtrædelser beregnes samlet.

Fastsættelsen af bødestørrelsen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Overtrædelse af § 15, stk. 1, 2. pkt. (proxysalg)

Anklagemyndigheden skal som udgangspunkt anvende nedenstående bødepåstande i sager om overtrædelse af § 15, stk. 1, 2. pkt. i lov om elektroniske cigaretter m.v., hvor der er tale om privatpersoners overtrædelse af forbuddet mod proxysalg, hvor gerningstidspunktet er den 1. januar 2025 eller senere:

Skema 1: Bødeniveau ved overtrædelse af § 15, stk. 1 ved proxysalg begået i perioden fra den 1. januar 2025 og senere

Gentagelse	Bødetakst
1. gang	10.000kr.
2. gang	20.000 kr.
3. gang	40.000 kr.

De vejledende bødetakster fremgår af forarbejderne til lov nr. 1669 af 30. december 2024 (L 53 af 3. oktober 2024, de specielle bemærkninger til § 2, nr. 10, s. 61, 2. spalte.

Fastsættelsen af bødestørrelsen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

5.2.2.2. Overtrædelser af § 15, stk. 1 begået i perioden fra den 7. juni 2016 til den 31. december 2024

Forventningerne til bødeniveau fremgår ikke af forarbejderne til lov nr. 426 af 18. maj 2016 om elektroniske cigaretter.

Det fremgår dog af L 144 af 26. februar 2016, de specielle bemærkninger til § 33, s. 55, 2. spalte, at bødestørrelserne ved overtrædelse af lovens bestemmelser bør svare til retspraksis for overtrædelse af lægemiddelloven i forbindelse med ulovligt salg af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin.

Det anføres i den forbindelse, at retspraksis på området er sparsom. Der er henvist til 4 domme vedrørende overtrædelse af lægemiddellovens § 7 om forbud mod forhandling uden markedsføringstilladelse, § 39, stk. 1, om forbud mod forhandling uden forhandlertilladelse og overtrædelser af § 64 om forbud mod at reklamere for lægemidler, der ikke er omfattet af en markedsføringstilladelse efter lægemiddellovens § 7, som er afsluttet med to bøder på 15.000 kr., en bøde på 25.000 kr. og en bøde på 50.000 kr. Det er ikke muligt at opdele bøderne forholdsmæssigt på de enkelte overtrædelser.

Endelig fremgår det af forarbejderne, at det i forbindelse med udmålingen af bødestraf efter loven generelt bør tilsigtes, at bøden får en sådan størrelse, at den virker præventivt og sender et kraftigt signal til de økonomiske operatører om, at elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin skal markedsføres i overensstemmelse med bestemmelserne i loven. Den udmålte bødestraf skal endvidere stå i et passende forhold til den farlige situation, som overtrædelserne har medført eller potentielt kunne have medført.

Se hertil lovforslag L 144 af 26. februar 2016, de almindelige bemærkninger pkt. 2.15.3.

Fastsættelsen af bødestørrelsen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

5.2.3. Overtrædelse af pligten til at kræve fremvisning af gyldig billedlegitimation (§ 15, stk. 2)

Overtrædelse af pligten til at kræve fremvisning af gyldig billedlegitimation § 15, stk. 2, i lov om elektroniske cigaretter m.v., straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lov, jf. lovens § 33, stk. 1, nr. 1. Bestemmelsen blev indført ved lov nr. 738 af 13. juni 2023 om elektroniske cigaretter, der trådte i kraft den 1. juli 2023.

I det følgende fremgår de vejledende bødeniveauer for overtrædelse af pligten til at kræve fremvisning af gyldig billedlegitimation.

5.2.3.1. Overtrædelser begået i perioden fra den 1. januar 2025 og senere

Anklagemyndigheden skal som udgangspunkt anvende nedenstående bødepåstande i sager om overtrædelse af § 15, stk. 2, i lov om elektroniske cigaretter m.v., hvor gerningstidspunktet er den 1. januar 2025 eller senere:

Skema 1: Bødeniveau ved overtrædelse af § 15, stk. 2, begået i perioden fra den 1. januar 2025 og senere

Gentagelse	Bødetakst
1. gang	50.000kr.
2. gang	65.000 kr.

De vejledende bødetakster fremgår af forarbejderne til lov nr. 1669 af 30. december 2024 (L 53 af 3. oktober 2024, de specielle bemærkninger til § 2, nr. 10, s. 62, 1. spalte.

Fastsættelse af bødeniveauet vil i udgangspunktet påvirkes af fire forskellige parametre: Tilregnelser, konsekvens, sandsynlighed og omsætning. Se hertil nærmere L 179, Forslag til Lov om produkter og markedsovervågning, de specielle bemærkninger til § 42, nr. 12, side 97, 2. spalte, sidste afsnit.

Såfremt der foreligger flere overtrædelser til samtidig pådømmelse anvendes samme bødeberegningsformel som i retspraksis og som Sikkerhedsstyrelsen aktuelt anvender til modereret kumulation. Den modererede bøde foreslås således beregnet ved at tage den største bøde ganget med 100 procent, lagt sammen med den næststørste bøde ganget 50 procent, lagt sammen med den igen næststørste bøde ganget 50 procent, lagt sammen med alle efterfølgende bøder ganget med 25 procent. Der lægges op til generel modereret kumulation, hvor alle typer af overtrædelser beregnes samlet.

Fastsættelsen af bødestørrelsen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående

retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

5.2.3.2. Overtrædelser begået i perioden fra den 1. juli 2023 til den 31. december 2024

Forventningerne til bødeniveau fremgår ikke af forarbejderne til lov nr. 738 af 13. juni 2023 om elektroniske cigaretter m.v.

Det fremgår dog af forarbejderne til loven, at det er hensigten, at strafniveauet for overtrædelse af den i loven tilføjede § 15, stk. 2, vil skulle svare til det eksisterende niveau for overtrædelse af § 15, stk. 1 (om forbud mod markedsføring af elektroniske cigaretter over for personer under 18 år), se hertil L 123 af 28. april 2023, de specielle bemærkninger til § 2, nr. 10, s. 20, 1. spalte.

Det fremgår af L 144 af 26. februar 2016, de specielle bemærkninger til § 33, s. 55, 2. spalte, at bødestørrelserne ved overtrædelse af § 15, stk. 1, bør svare til retspraksis for overtrædelse af lægemiddelloven i forbindelse med ulovligt salg af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin.

Fastsættelsen af bødestørrelsen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

5.2.4. Overtrædelse af pligten til at drive et alderskontrollsystem (§ 15, stk. 3)

Overtrædelse af pligten til at drive et effektivt alderskontrollsystem i medfør af § 15, stk. 3, i lov om elektroniske cigaretter, straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lov jf. lovens § 33, stk. 1, nr. 1.

Bestemmelsen blev indført ved lov nr. 426 af 18. maj 2016 om elektroniske cigaretter, der trådte i kraft den 7. juni 2016. Bestemmelsen blev ændret ved lov nr. 651 af 11. juni 2024 som konsekvens af, at den tidligere § 15, stk. 4, om pligten til at drive et alderskontrollsystem, blev til § 15, stk. 3. Lovændringen trådte i kraft 1. oktober 2024. Se oven for under pkt. 4.1.1.4.

Bestemmelsen blev senest ændret ved lov nr. 1669 af 30. december 2024, der trådte i kraft den 1. januar 2025 med henblik på fastlæggelse af vejledende bødeniveau ved overtrædelse.

5.2.4.1. Overtrædelser begået i perioden fra den 1. januar 2025 og senere

Anklagemyndigheden skal som udgangspunkt anvende nedenstående bødepåstande i sager om overtrædelse af § 15, stk. 3 i lov om elektroniske cigaretter m.v., hvor gerningstidspunktet er den 1. januar 2025 eller senere:

Skema 1: Bødeniveau ved overtrædelse af § 15, stk. 3 begået i perioden fra den 1. januar 2025 og senere

Gentagelse	Bødetakst
1. gang	50.000kr.

2. gang	65.000 kr.
---------	------------

De vejledende bødetakster fremgår af forarbejderne til lov nr. 1669 af 30. december 2024 (L 53 af 3. oktober 2024, de specielle bemærkninger til § 2, nr. 10, s. 62, 1. spalte).

Fastsættelse af bødeniveauet vil i udgangspunktet påvirkes af fire forskellige parametre: Tilregnelser, konsekvens, sandsynlighed og omsætning. Se hertil nærmere L 179, Forslag til Lov om produkter og markedsovervågning, de specielle bemærkninger til § 42, nr. 12, side 97, 2. spalte, sidste afsnit.

Såfremt der sker flere overtrædelser til samtidig pådømmelse anvendes samme bødeberegningsformel som i retspraksis og som Sikkerhedsstyrelsen aktuelt anvender til modereret kumulation. Den modererede bøde foreslås således beregnet ved at tage den største bøde ganget med 100 procent, lagt sammen med den næststørste bøde ganget 50 procent, lagt sammen med den igen næststørste bøde ganget 50 procent, lagt sammen med alle efterfølgende bøder ganget med 25 procent. Der lægges op til generel modereret kumulation, hvor alle typer af overtrædelser beregnes samlet.

Fastsættelsen af bødestørrelsen vil fortsat bero på domstolens konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

5.2.4.2. Overtrædelser begået i perioden fra den 7. juni 2016 til den 31. december 2024

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 61 af 8. oktober 2020 (de specielle bemærkninger til § 3, nr. 15), at det foreslås, at overtrædelse af pligten til at drive et effektivt alderskontrollsystem i førstegangstilfælde som udgangspunkt straffes med bøde på 25.000 kr. og i andengangstilfælde 40.000 kr. I forarbejderne henvises imidlertid til overtrædelser vedrørende § 15 a, stk. 1, som er en bemyndigelsesbestemmelse. Indenrigs- og Sundhedsministeriet har på forespørgsel oplyst, at der er tale om en fejl, og at der rettelig burde være henvist til dagældende § 15, stk. 2, om alderskontrollsystem.

På baggrund heraf er det Rigsadvokatens opfattelse, at der i sager om overtrædelse af pligten til at drive et effektivt alderskontrollsystem i medfør af § 15, stk. 3, kan tages udgangspunkt i de foreslåede bødeniveauer.

Fastsættelsen af bødestørrelsen vil fortsat bero på domstolens konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

5.2.5. Overtrædelse af forbud mod indførsel, køb, besiddelse m.v. af visse elektroniske cigaretter m.v. (§ 18 b, stk. 1)

Overtrædelse af forbuddet mod indførsel, køb, udlevering, modtagelse, fremstilling, forarbejdning eller besiddelse i § 18 b, stk. 1, i lov om elektroniske cigaretter m. v., straffes med bøde medmindre højere straf er forskyldt efter anden lov, jf. lovens § 33, stk. 1, nr. 1.

§ 18 b, stk. 1, blev indsat i § 33, stk. 1, nr. 1, ved lov nr. 651 af 11. juni 2024 om ændring af lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år der trådte i kraft den 1. juli 2024.

Straffen pålægges den der indfører, køber, udleverer, modtager, fremstiller, forarbejder eller besidder elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin, der er omfattet af forbuddet i § 25 a, stk. 1, eller overskrider grænsen for nikotinindhold i en nikotinholdig væske som fastsat i medfør af § 7, stk. 2. Det betyder, at det er op til den enkelte, som indfører, køber, besidder m.v. at forholde sig til, om produkterne er i strid med de pågældende regler.

Den, der indfører, vil være personen, som medbringer produktet ind i landet, eller den på hvis vegne produktet indføres, f.eks. den der bestiller produktet til Danmark. Virksomheden, der afsender produktet eller transportøren m.v. vil ikke kunne pålægges strafansvar for overtrædelse af denne bestemmelse, medmindre de selvstændigt har pådraget sig strafansvar, eksempelvis ved viden om, at der fragtes ulovlige produkter eller lignende. Det bemærkes i denne forbindelse, at kendetegnende aromaer og nikotinindhold ofte fremgår af den online markedsføring af produktet eller produkternes emballage og mærkning.

Skema 2: Bødeniveau ved overtrædelse af § 18 b, stk. 1, begået den 1. juli 2024 eller senere:

Gentagelse	Bødetakst
1. gang	10.000 kr.
2. gang	20.000 kr.
3. gang	40.000 kr.

I forbindelse med udmålingen af bødestraf for overtrædelse af § 18 b, stk. 1, skal det tilsigtes, at bøden, på baggrund af de sundhedsmæssige konsekvenser ved anvendelse af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin, får en sådan størrelse, at den virker præventiv og sender et klart signal om, at reglerne håndhæves effektivt.

Fastsættelsen af straffen vil bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Der henvises i øvrigt til, at Sikkerhedsstyrelsen ved overtrædelse af § 18 b, stk. 1, vil kunne foretage beslaglæggelse af de berørte produkter jf. pkt. 2.2. ovenfor. I visse situationer vil Sikkerhedsstyrelsen ved overtrædelse af § 18 b, stk. 1 endvidere kunne foretage udenretlig konfiskation, jf. pkt. 2.3 ovenfor.

Skærpende og formildende omstændigheder

Det er desuden hensigten, at den udmålte bødestraf skal stå i et passende forhold til hvilken overtrædelse, der er tale om. Således vil bødestørrelsen skulle justeres i opadgående retning, hvis der er tale om mange forskellige varianter af produkterne, hvis samme produkt både har for højt nikotinindhold og en ulovlige kendetegnende aroma eller hvis der er tale om en større mængde af produkter. Det bemærkes i den forbindelse, at hensigten med den tilføjede § 18 b, stk. 1, er at sætte ind mod forsyningskæden

og distributørerne, så produkterne f.eks. ikke når frem til kioskerne eller bliver solgt fra sportstasker og bagagerum. Fokus er således på at sætte ind over for bagmændene og ikke privatpersoner, jf. også undtagelsen i § 18 b, stk. 2, nr. 1.

Det skal således betragtes som en formildende omstændighed, hvis det er privatpersoner, herunder særligt privatpersoner med en ung alder, der overtræder § 18 b, stk. 1, og overtrædelsen ikke har erhvervsmæssig karakter eller er sket med henblik på videreoverdragelse til et større antal personer eller mod betydeligt vederlag. Her vil bødestørrelsen derfor skulle være nævneværdig mindre end hhv. 10.000 kr., 20.000 kr. og 40.000 kr.

Straf i sammenstød

Overtrædelse af § 18 b, stk. 1, kan straffes i sammenstød med andre overtrædelser. Herved skal forstås, at såfremt samme produkt eller forskellige produkter medfører overtrædelse af både § 18 b, stk. 1, og andre bestemmelser i loven, vil der skulle straffes efter begge bestemmelser. Hvis en detailforhandler eksempelvis både overtræder forbud mod markedsføring af en ulovlig kendetegnende aroma efter § 25 a, stk. 1, og forbud mod besiddelse efter § 18 b, stk. 1, vil der i forbindelse med straffens udmåling skulle tages i betragtning, at der er sket overtrædelse af flere forhold. Der er ikke absolut kumulation.

5.2.6. Overtrædelse af forbud mod markedsføring af elektroniske cigaretter m.v. med kendetegnende aromaer (§ 25 a, stk. 1 og 2)

Overtrædelse af markedsføringsforbuddet efter § 25 a, stk. 1, og stk. 2, i lov om elektroniske cigaretter m.v. straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lov, jf. lovens § 33, stk. 1, nr. 1.

5.2.6.1. Overtrædelser begået i perioden fra den 1. januar 2025 og senere

Anklagemyndigheden skal som udgangspunkt anvende nedenstående bødepåstande i sager om overtrædelse af § 25 a, stk. 1, og stk. 2 i lov om elektroniske cigaretter m.v., hvor gerningstidspunktet er den 1. januar 2025 eller senere:

Skema 1: Bødeniveau ved overtrædelse af § 25 a, stk. 1, og stk. 2 begået i perioden fra den 1. januar 2025 og senere

Gentagelse	Bødetakst
1. gang	50.000kr.
2. gang	65.000 kr.

De vejledende bødetakster fremgår af forarbejderne til lov nr. 1669 af 30. december 2024 (L 53 af 3. oktober 2024, de specielle bemærkninger til § 2, nr. 10, s. 62, 1. spalte).

Fastsættelse af bødeniveauet vil i udgangspunktet påvirkes af fire forskellige parametre: Tilregnelser, konsekvens, sandsynlighed og omsætning. Se hertil nærmere L 179, Forslag til Lov om produkter og markedsovervågning, de specielle bemærkninger til § 42, nr. 12, side 97, 2. spalte, sidste afsnit.

Såfremt der sker flere overtrædelser til samtidig pådømmeløse anvendes samme bødeberegningsformel som i retspraksis og som Sikkerhedsstyrelsen aktuelt anvender til modereret kumulation. Den modererede bøde foreslås således beregnet ved at tage den største bøde ganget med 100 procent, lagt sammen med den næststørste bøde ganget 50 procent, lagt sammen med den igen næststørste bøde ganget 50 procent, lagt sammen med alle efterfølgende bøder ganget med 25 procent. Der lægges op til generel modereret kumulation, hvor alle typer af overtrædelser beregnes samlet.

Fastsættelsen af bødestørrelsen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

5.2.6.2. Overtrædelser begået i perioden fra henholdsvis den 1. april 2021 til den 31. december 2024 (§ 25 a, stk. 1) og den 1. juli 2021 til den 31. december 2024 (stk. 2):

§ 25 a, stk. 1, blev indsat i § 33, stk. 1, nr. 1, ved lov nr. 2071 af 21. december 2020 og trådte i kraft den 1. april 2021, jf. § 7, stk. 2.

§ 25 a, stk. 2, blev indsat i § 33, stk. 1, nr. 1, ved lov nr. 1185, af 8. juni 2021, der trådte i kraft den 1. juli 2021.

Der er i forarbejderne fastsat vejledende bødeniveauer for overtrædelse af § 25 a, stk. 1, jf. L 61 af 8. oktober 2020, de specielle bemærkninger til § 3, til nr. 15. Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 1185 af 8. juni 2021, at overtrædelse af § 25 a, stk. 1, og stk. 2, skal håndteres strafmæssigt ens, jf. L 204 af 26. marts 2021, de specielle bemærkninger til § 4, nr. 8.

Anklagemyndigheden skal således i overensstemmelse hermed som udgangspunkt anvende følgende bødepåstande, hvor gerningstidspunktet ligger efter henholdsvis den 1. april 2021 (stk. 1) og den 1. juli 2021 (stk. 2):

Skema 2: Bødeniveau ved overtrædelse af § 25 a, stk. 1 og 2, begået i perioden fra henholdsvis den 1. april 2021 til den 31. december 2024 (stk. 1) og den 1. juli 2021 til den 31. december 2024 (stk. 2):

Gentagelse	Bødetakst
1. gang	10.000 kr.
2. gang	20.000 kr.
3. gang	40.000 kr.

Ved efterfølgende overtrædelser vil bødestørrelsen bero på en konkret vurdering af samtlige sagens omstændigheder.

Fastsættelsen af bødestørrelsen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

5.3. Straf og andre retsfølger for overtrædelse af lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år

5.3.1. Forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år

Overtrædelse af §§ 1-2 a og regler udstedt i medfør af § 2 a, stk. 8, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år straffes med bøde, jf. lovens § 5, stk. 1.

Ved straffens udmåling skal det betragtes som en skærpende omstændighed, at overtrædelsen er af grov eller gentagen karakter, jf. § 5, stk. 1, 2. pkt.

I det følgende fremgår de vejledende strafpositioner for ulovligt salg af tobak mv. og ulovligt salg af alkoholholdige drikkevarer.

5.3.1.1. Overtrædelser vedrørende både alkohol og tobak begået i perioden fra den 1. januar 2025 og senere

Anklagemyndigheden skal som udgangspunkt anvende nedenstående bødepåstande i sager om overtrædelse af §§ 1 og 2 i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, hvor gerningstidspunktet er den 1. januar 2025 eller senere:

Skema 1: Bødeniveau ved overtrædelse af §§ 1-2 begået i perioden fra den 1. januar 2025 og senere

Gentagelse	Bødetakst
1. gang	50.000kr.
2. gang	65.000 kr.

De vejledende bødetakster fremgår af forarbejderne til lov nr. 1669 af 30. december 2024 (L 53 af 3. oktober 2024, de almindelige bemærkninger pkt. 2.8.2 s. 21ff. samt de specielle bemærkninger til § 3, nr. 9 s. 78 1. spalte).

Såfremt der sker flere overtrædelser til samtidig pådømmelse anvendes samme bødeberegningsformel som i retspraksis og som Sikkerhedsstyrelsen aktuelt anvender til modereret kumulation. Den modererede bøde foreslås således beregnet ved at tage den største bøde ganget med 100 procent, lagt sammen med den næststørste bøde ganget 50 procent, lagt sammen med den igen næststørste bøde ganget 50 procent, lagt sammen med alle efterfølgende bøder ganget med 25 procent. Der lægges op til generel modereret kumulation, hvor alle typer af overtrædelser beregnes samlet.

Fastsættelsen af bødestørrelsen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Det bemærkes, at grænsen for alkoholvolumenprocent i § 2 ændres fra den 1. april 2025, jf. pkt. 4.1.2. oven for, hvorefter alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på over 6 fremover ikke må sælges til personer under 18 år. Fra den 1. april 2025 indføres liges et forbud mod, at alkoholholdige

drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 1,2 eller derover sælges eller udbringes til personer under 18 år fra kl. 22.00 til kl. 08.00 i nattelivszoner. Det fremgår af forarbejderne, at ovennævnte vejledende bødeniveauer er tiltænkt at gælde for § 2 både før og efter disse ændringer træder i kraft d. 1. april 2025, jf. L 53 af 3. oktober 2024, de specielle bemærkninger til § 3, nr. 9 s. 78, 1. spalte, sidste afsnit.

Overtrædelse af forbuddet mod proxysalg

Anklagemyndigheden skal som udgangspunkt anvende nedenstående bødepåstande i sager om overtrædelse af §§ 1 og 2 i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, hvor der er tale om privatpersoners overtrædelse af forbuddet mod proxysalg, og hvor gerningstidspunktet er den 1. januar 2025 eller senere:

Skema 1: Bødeniveau ved overtrædelse af §§ 1 og 2 ved proxysalg begået i perioden fra den 1. januar 2025 og senere

Gentagelse	Bødetakst
1. gang	10.000kr.
2. gang	20.000 kr.
3. gang	40.000 kr.

De vejledende bødetakster fremgår af forarbejderne til lov nr. 1669 af 30. december 2024 (L 53 af 3. oktober 2024, de specielle bemærkninger til § 3, nr. 9, s. 78, 2. spalte.

Fastsættelsen af bødestørrelsen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Der henvises til pkt. 4.2.1.1 for nærmere vedrørende definition af et proxysalg.

5.3.1.2. Overtrædelser vedrørende tobak m.v. begået i perioden fra den 1. april 2021 til den 31. december 2024

Anklagemyndigheden skal som udgangspunkt anvende nedenstående bødepåstande i sager om overtrædelse af § 1 og § 2 a (tobak mv.) i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, hvor gerningstidspunktet er den 1. april 2021 eller senere:

Skema 1: Bødeniveau ved overtrædelse af § 1 og § 2 a (tobak mv.) begået i perioden fra den 1. april 2021 og senere

Gentagelse	Bødetakst
1. gang	25.000kr.
2. gang	40.000 kr.

De vejledende bødetakster fremgår af forarbejderne til lov nr. 2071 af 21. december 2020 (L 61 af 8. oktober 2020, de almindelige bemærkninger pt. 2.8.2.2 og de specielle bemærkninger til § 4, nr. 9 s. 59, 2. spalte).

Ved efterfølgende overtrædelser vil bødestørrelsen bero på en konkret vurdering, som vil være afhængig af forsætlighed m.v.

Ved særligt grove eller gentagne overtrædelser herefter fratages retten til at markedsføre tobak, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter i minimum 6 måneder, jf. lovforslagets § 4, nr. 10.

Ved udmåling af den enkelte bøde skal det betragtes som en særligt skærpende omstændighed, hvis overtrædelserne er af grov eller gentagen karakter. Der må således ved bødeudmålingen lægges vægt på, om overtrædelserne af forbuddet har fundet sted gentagende gange. Tilsvarende må der lægges vægt på, om der er sket overtrædelse af flere forhold til samtidig pådømmelse, eller om forholdet i øvrigt kan betegnes som værende af grov karakter. I sådanne situationer vil bøden som udgangspunkt skulle udmåles til et højere beløb end de nævnte strafpositioner.

I tilfælde af en ny sag mod samme person vil de anførte strafpositioner på ny gælde, dog således at overtrædelse af grov eller gentagen karakter også i andengangstilfælde som udgangspunkt vil betyde en forhøjelse af bøden i forhold til de anførte strafpositioner.

Fastsættelsen af straffen for overtrædelse, herunder fratagelse af retten til at markedsføre tobak, vil fortsat bero på domstolens konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10, jf. (L 61 af 8. oktober 2020, de almindelige bemærkninger pt. 2.8.2.2 og de specielle bemærkninger til § 4, nr. 9 s. 59, 2. spalte).

Overtrædelser vedr. tobak mv. begået i perioden fra den 1. januar 2019 til den 31. marts 2021

For overtrædelser begået forud for den 31. marts 2021 henvises til den historiske udgave af Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år.

5.3.1.3. Overtrædelser vedrørende alkohol begået i perioden fra den 1. januar 2019 til den 31. december 2024

Anklagemyndigheden skal som udgangspunkt anvende nedenstående bødepåstande i sager om overtrædelse af § 2 (alkohol) i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, hvor gerningstidspunktet er den 1. januar 2019 til den 31. december 2024.

Skema 3: Bødeniveau ved overtrædelse af § 2 (alkohol) begået i perioden fra den 1. januar 2019 til den 31. december 2024

Gentagelse	Bødetakst
1. gang	10.000kr.
2. gang	20.000 kr.

3. gang	40.000 kr.
---------	------------

De vejledende bødetakster fremgår af forarbejderne til lov nr. 1558 af 18. december 2018 (L 65 af 4. oktober 2018, de almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.3.).

Ved efterfølgende overtrædelser vil bødestørrelsen bero på en konkret vurdering, som vil være afhængig af forsætlighed m.v.

Ved udmåling af den enkelte bøde skal det betragtes som en særligt skærpende omstændighed, hvis overtrædelserne er af grov eller gentagen karakter. Der må således ved bødeudmålingen lægges vægt på, om overtrædelserne af forbuddet har fundet sted gentagne gange. Tilsvarende må der lægges vægt på, om der er sket overtrædelse af flere forhold til samtidig pådømmelse, eller om forholdet i øvrigt kan betegnes som værende af grov karakter. I sådanne situationer udmåles bøden som udgangspunkt til et højere beløb end de nævnte strafpositioner.

I tilfælde af en ny sag mod samme person gælder de anførte strafpositioner på ny, dog således at overtrædelse af grov eller gentagen karakter også i andengangstilfælde og tredjegangstilfælde som udgangspunkt betyder en forhøjelse af bøden i forhold til de anførte strafpositioner.

De angivne straffniveauer er vejledende og kan fraviges af domstolene i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger formildende eller skærpende omstændigheder, jf. forarbejderne til lov nr. 1558 af 18. december 2018, L 65 af 4. oktober 2018, de almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.3. samt de specielle bemærkninger til § 2, nr. 2.

Overtrædelser forud for den 1. januar 2019

For overtrædelser begået forud for den 1. januar 2019 henvises til den historiske udgave af Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år.

5.3.2. Overtrædelse af pligten til at kræve fremvisning af gyldig billedlegitimation

Overtrædelse af pligten til at kræve fremvisning af gyldig billedlegitimation i medfør af § 2 a, stk. 1, stk. 2 og stk. 4, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, straffes med bøde, jf. lovens § 5, stk. 1.

Ved straffens udmåling skal det betragtes som en skærpende omstændighed, at overtrædelserne er af grov eller gentagen karakter, jf. § 5, stk. 1, 2. pkt.

I det følgende fremgår de vejledende strafpositioner for overtrædelse af pligten til at kræve fremvisning af gyldig billedlegitimation ved salg af tobak mv. og salg af alkoholholdige drikkevarer.

5.3.2.1. Overtrædelser vedrørende både alkohol og tobak begået i perioden fra den 1. januar 2025 og senere

Anklagemyndigheden skal som udgangspunkt anvende nedenstående bødepåstande i sager om overtrædelse af § 2 a, stk. 1, stk. 2 og stk. 4 i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, hvor gerningstidspunktet er den 1. januar 2025 eller senere:

Skema 1: Bødeniveau ved overtrædelse af § 2 a, stk. 1, stk. 2 og stk. 4 begået i perioden fra den 1. januar 2025 og senere

Gentagelse	Bødetakst
1. gang	50.000kr.
2. gang	65.000 kr.

De vejledende bødetakster fremgår af forarbejderne til lov nr. 1669 af 30. december 2024 (L 53 af 3. oktober 2024, de almindelige bemærkninger pkt. 2.8.2 s. 21ff. samt de specielle bemærkninger til § 3, nr. 9 s. 78, 2. spalte).

Såfremt der sker flere overtrædelser til samtidig pådømmeløse anvendes samme bødeberegningsformel som i retspraksis og som Sikkerhedsstyrelsen aktuelt anvender til modereret kumulation. Den modererede bøde foreslås således beregnet ved at tage den største bøde ganget med 100 procent, lagt sammen med den næststørste bøde ganget 50 procent, lagt sammen med den igen næststørste bøde ganget 50 procent, lagt sammen med alle efterfølgende bøder ganget med 25 procent. Der lægges op til generel modereret kumulation, hvor alle typer af overtrædelser beregnes samlet.

Fastsættelsen af bødestørrelsen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

5.3.2.2. Overtrædelser vedrørende tobak m.v. begået i perioden fra den 1. april 2021 til den 31. december 2024

Anklagemyndigheden skal som udgangspunkt anvende nedenstående bødepåstande i sager om overtrædelse af § 2 a, stk. 1 i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, hvor gerningstidspunktet er den 1. april 2021 til den 31. december 2024:

Skema 1: Bødeniveau ved overtrædelse af § 2 a, stk. 1 begået i perioden fra den 1. april 2021 til den 31. december 2024

Gentagelse	Bødetakst
1. gang	25.000 kr.
2. gang	40.000 kr.

De vejledende bødetakster fremgår af forarbejderne til lov nr. 2071 af 21. december 2020 (L 61 af 8. oktober 2020, de almindelige bemærkninger pt. 2.8.2.2 og de specielle bemærkninger til § 4, nr. 9 s. 59, 2. spalte).

Ved efterfølgende overtrædelser vil bødestørrelsen bero på en konkret vurdering, som vil være afhængig af forsætlighed m.v.

Ved særligt grove eller gentagne overtrædelser herefter fratages retten til at markedsføre tobak, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter i minimum 6 måneder, jf. lovforslagets § 4, nr. 10.

Ved udmåling af den enkelte bøde skal det betragtes som en særligt skærpende omstændighed, hvis overtrædelserne er af grov eller gentagen karakter. Der må således ved bødeudmålingen lægges vægt på, om overtrædelserne af forbuddet har fundet sted gentagende gange. Tilsvarende må der lægges vægt på, om der er sket overtrædelse af flere forhold til samtidig pådømmelse, eller om forholdet i øvrigt kan betegnes som værende af grov karakter. I sådanne situationer vil bøden som udgangspunkt skulle udmåles til et højere beløb end de nævnte strafpositioner.

I tilfælde af en ny sag mod samme person vil de anførte strafpositioner på ny gælde, dog således at overtrædelse af grov eller gentagen karakter også i andengangstilfælde som udgangspunkt vil betyde en forhøjelse af bøden i forhold til de anførte strafpositioner.

Fastsættelsen af straffen for overtrædelse, herunder fratagelse af retten til at markedsføre tobak, vil fortsat bero på domstolens konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10, jf. (L 61 af 8. oktober 2020, de almindelige bemærkninger pt. 2.8.2.2 og de specielle bemærkninger til § 4, nr. 9 s. 59, 2. spalte).

5.3.2.3. Overtrædelser vedrørende alkohol begået i perioden fra den 1. januar 2019 til den 31. december 2024

Anklagemyndigheden skal som udgangspunkt anvende nedenstående bødepåstande i sager om overtrædelse af § 2 a, stk. 2 og stk. 4 i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, hvor gerningstidspunktet er den 1. januar 2019 til den 31. december 2024.

Skema 3: Bødeniveau ved overtrædelse af § 2 a, stk. 2 og stk. 4 begået i perioden fra den 1. januar 2019 og senere

Gentagelse	Bødetakst
1. gang	10.000kr.
2. gang	20.000 kr.
3. gang	40.000 kr.

De vejledende bødetakster fremgår af forarbejderne til lov nr. 1558 af 18. december 2018 (L 65 af 4. oktober 2018, de almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.3.).

Ved efterfølgende overtrædelser vil bødestørrelsen bero på en konkret vurdering, som vil være afhængig af forsætlighed m.v.

Ved udmåling af den enkelte bøde skal det betragtes som en særligt skærpende omstændighed, hvis overtrædelserne er af grov eller gentagen karakter. Der må således ved bødeudmålingen lægges vægt på, om overtrædelserne af forbuddet har fundet sted gentagne gange. Tilsvarende må der lægges vægt på, om der er sket overtrædelse af flere forhold til samtidig pådømmelse, eller om forholdet i øvrigt kan betegnes som værende af grov karakter. I sådanne situationer udmåles bøden som udgangspunkt til et højere beløb end de nævnte strafpositioner.

I tilfælde af en ny sag mod samme person gælder de anførte strafpositioner på ny, dog således at overtrædelse af grov eller gentagen karakter også i andengangstilfælde og tredjegangstilfælde som udgangspunkt betyder en forhøjelse af bøden i forhold til de anførte strafpositioner.

De angivne straffniveauer er vejledende og kan fraviges af domstolene i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger formildende eller skærpende omstændigheder, jf. forarbejderne til lov nr. 1558 af 18. december 2018, L 65 af 4. oktober 2018, de almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.3. samt de specielle bemærkninger til § 2, nr. 2.

Overtrædelser vedrørende tobak m.v. og alkohol begået forud for den 1. januar 2019

For overtrædelser begået forud for den 1. januar 2019 henvises til den historiske udgave af Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år.

5.3.2. Overtrædelse af pligten til at drive et alderskontrollsystem

5.3.2.1. Overtrædelse af pligten til at drive et alderskontrollsystem ved fjernsalg af alkohol (§ 2 a, stk. 3 og 5)

Overtrædelse af pligten til at drive et effektivt alderskontrollsystem i medfør af § 2 a, stk. 3 og 5, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, straffes med bøde, jf. lovens § 5, stk. 1. Det skal ved straffens udmåling betragtes som en særligt skærpende omstændighed, hvis overtrædelserne er af grov eller gentagen karakter.

Der kan pålægges selskaber mv. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel, jf. § 5, stk. 4.

5.3.2.1.1. Overtrædelser af pligten til at drive et alderskontrollsystem ved fjernsalg af alkohol og salg i ubemandede butikker i perioden fra den 1. januar 2025 og senere

Anklagemyndigheden skal som udgangspunkt anvende nedenstående bødepåstande i sager om overtrædelse af § 2 a, stk. 3 og 5, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, hvor gerningstidspunktet er den 1. januar 2025 eller senere:

Skema 1: Bødeniveau ved overtrædelse af § 2 a, stk. 3 og 5 begået i perioden fra den 1. januar 2025 og senere

Gentagelse	Bødetakst
1. gang	50.000kr.
2. gang	65.000 kr.

De vejledende bødetakster fremgår af forarbejderne til lov nr. 1669 af 30. december 2024 (L 53 af 3. oktober 2024, de almindelige bemærkninger pkt. 2.8.2 s. 21ff. samt de specielle bemærkninger til § 3, nr. 9 s. 78, 2. spalte).

Fastsættelse af bødeniveauet vil i udgangspunktet påvirkes af fire forskellige parametre: Tilregnelser, konsekvens, sandsynlighed og omsætning. Se hertil nærmere L 179, Forslag til Lov om produkter og markedsovervågning, de specielle bemærkninger til § 42, nr. 12, side 97, 2. spalte, sidste afsnit.

Såfremt der sker flere overtrædelser til samtidig på dømmeløse anvendes samme bødeberegningsformel som i retspraksis og som Sikkerhedsstyrelsen aktuelt anvender til modereret kumulation. Den modererede bøde foreslås således beregnet ved at tage den største bøde ganget med 100 procent, lagt sammen med den næststørste bøde ganget 50 procent, lagt sammen med den igen næststørste bøde ganget 50 procent, lagt sammen med alle efterfølgende bøder ganget med 25 procent. Der lægges op til generel modereret kumulation, hvor alle typer af overtrædelser beregnes samlet.

Fastsættelsen af bødestørrelsen vil fortsat bero på domstolens konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

5.3.2.1.2. Overtrædelser af pligten til at drive et alderskontrollsystem ved fjernsalg af alkohol i perioden fra den 1. oktober 2024 til den 31. december 2024

Der er ikke i forarbejderne fastsat et vejledende bødeniveau for overtrædelse af pligten til at drive et alderskontrollsystem. Det fremgår imidlertid af forarbejderne til lov nr. 1558 af 18. december 2018 (L 65 af 4. oktober 2018, de almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.3.), at ved overtrædelse af reglerne om fremvisning af gyldig billedlegitimation ved salg af alkohol til personer under 18 år forudsættes det, at bødestørrelsen i førstegangstilfælde er 10.000 kr., 20.000 kr. i andengangstilfælde og 40.000 kr. i tredjegangstilfælde.

Det er på baggrund af en dialog med Indenrigs- og Sundhedsministeriet Rigsadvokatens opfattelse, at der ved overtrædelse af pligten til at drive et alderskontrollsystem kan tages udgangspunkt i de samme bødeniveauer.

Fastsættelsen af bødestørrelsen vil fortsat bero på domstolens konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

5.3.2.2. Overtrædelse af pligten til at drive et alderskontrollsystem ved fjernsalg af tobak m.v.

Ved lov nr. 651 af 11. juni 2024, blev den tidligere § 2 a, stk. 2, om aldersverificering ved online markedsføring af tobaksvarer mv., i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, ophævet. Kravene til aldersverificering ved fjernsalg af tobaksvarer mv. er herefter fastsat i § 24, stk. 1 i lov om tobaksvarer mv. Se hertil pkt. 4.3.1. oven for vedrørende hjemlen samt pkt. 5.4.1 vedrørende straf og andre retsfølger for overtrædelse af bestemmelsen.

5.4. Straf og andre retsfølger for overtrædelse af lov om tobaksvarer m.v.

5.4.1. Overtrædelse af pligten til at drive et alderskontrollsystem ved fjernsalg af tobak m.v.

Ved lov nr. 651 af 11. juni 2024, blev den tidligere § 2 a, stk. 2, om aldersverificering ved online markedsføring af tobaksvarer mv., i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, ophævet. Kravene til aldersverificering ved fjernsalg af tobaksvarer mv. er herefter fastsat i § 24, stk. 1 i lov om tobaksvarer m.v.

Det fremgår af § 24, stk. 1, at detailforhandlere af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter ved fjernsalg skal drive et alderskontrollsystem, hvormed det på salgstidspunktet kontrolleres, at kunden er fyldt 18 år. Bestemmelsen trådte i kraft den 1. oktober 2024

Det fremgår endvidere af § 45, stk. 1, nr. 1, i lov om tobaksvarer mv., at overtrædelse af pligten til at drive et alderskontrollsystem ved fjernsalg af tobaksvarer mv. straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

5.4.1.1. Overtrædelse af pligten til at drive et alderskontrollsystem ved fjernsalg af tobak mv. i perioden 1. januar 2025 og senere

Ved lov nr. 1669 af 30. december 2024 blev det vejledende bødeniveau for overtrædelse af § 24, stk. 1 forhøjet.

Anklagemyndigheden skal som udgangspunkt anvende nedenstående bødepåstande i sager om overtrædelse af § 24, stk. 1 i lov om tobaksvarer mv., hvor gerningstidspunktet er den 1. januar 2025 og senere.

Skema X: Bødeniveau ved overtrædelse af § 24, stk. 1 begået i perioden fra den 1. januar 2025 og senere

Gentagelse	Bødetakst
1. gang	50.000kr.
2. gang	65.000 kr.

De vejledende bødetakster fremgår af forarbejderne til lov nr. 1669 af 30. december 2024 (L 53 af 3. oktober 2024, de specielle bemærkninger til § 1, nr. 25, s. 41, 2. spalte.

Fastsættelse af bødeniveauet vil i udgangspunktet påvirkes af fire forskellige parametre: Tilregnelser, konsekvens, sandsynlighed og omsætning. Se hertil nærmere L 179, Forslag til Lov om produkter og markedsovervågning, de specielle bemærkninger til § 42, nr. 12, side 97, 2. spalte, sidste afsnit.

Såfremt der sker flere overtrædelser til samtidig pådømmelse anvendes samme bødeberegningsformel som i retspraksis og som Sikkerhedsstyrelsen aktuelt anvender til modereret kumulation. Den modererede bøde foreslås således beregnet ved at tage den største bøde ganget med 100 procent, lagt sammen med den næststørste bøde ganget 50 procent, lagt sammen med den igen næststørste bøde ganget 50 procent, lagt sammen med alle efterfølgende bøder ganget med 25 procent. Der lægges op til generel modereret kumulation, hvor alle typer af overtrædelser beregnes samlet.

Fastsættelsen af bødestørrelsen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

5.4.1.2. Overtrædelse af pligten til at drive et alderskontrollsystem ved fjernsalg af tobak mv. i perioden fra den 1. oktober 2024 til den 31. december 2025

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 2071 af 21. december 2020 L61 af 8. oktober 2020, de specielle bemærkninger til § 2, nr. 21, at overtrædelse af den dagældende § 24, stk. 1, i lov om tobaksvarer mv., som vedrørte pligten til drift af alderskontrollsystem ved fjernsalg på tværs af landegrænser, skal kunne straffes med bøde. Det forudsættes, at bødestørrelserne er 25.000 kr. i førstegangstilfælde og 40.000 kr. i andengangstilfælde.

Det fremgår endvidere af forarbejderne, de specielle bemærkninger til § 2 nr. 22, at overtrædelse af regler om krav til det dagældende alderskontrollsystem udstedt i medfør af § 24, stk. 2, i lov om tobaksvarer mv. skal kunne straffes med bøde. Det forudsættes, at bødestørrelserne er 25.000 kr. i førstegangstilfælde og 40.000 kr. i andengangstilfælde.

Det er Rigsadvokatens opfattelse, at der ved overtrædelse af pligten til at drive et alderskontrollsystem efter den nugældende § 24, stk. 1 kan tages udgangspunkt i de samme bødeniveauer.

Fastsættelsen af bødestørrelsen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Der henvises i det hele lovbekendtgørelse nr. 1489 af 18. juni 2021 om tobaksvarer mv. med senere ændringer samt til lovforslag til L 173 af 25. april 2024, de specielle bemærkninger til § 1, nr. 5.

5.5. Rettighedsfrakendelse

5.5.1. Rettighedsfrakendelse i sager ved overtrædelser begået i perioden fra den 1. januar 2025 og senere

Ved lov nr. 1669 af 30. december 2024 blev adgangen til at fratage retten til at markedsføre elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin, tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebase-rede rygeprodukter samt udstyr og smagsstoffer, der benyttes sammen med disse indført i lov om elektroniske cigaretter m.v. § 33, stk. 3 og i lov om tobaksvarer m.v. § 45, stk. 3.

I tillæg hertil blev der foretaget en sproglig ændring af § 5, stk. 2 i lov om i om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år således, at der i forarbejderne kunne gives nærmere retningslinjer for fratagelse af retten til at markedsføre tobak m.v. efter denne bestemmelse.

Se hertil forarbejderne til lov nr. 1669 af 30. december 2024 (L 53 af 3. oktober 2024, de specielle bemærkninger til § 1, nr. 35 og 36, s. 52ff, de specielle bemærkninger til § 2, nr. 17, s. 69, 1. spalte samt de specielle bemærkninger til § 3, nr. 10, s. 80, 1. spalte.

Bestemmelserne medfører, at retten til at markedsføre elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin, tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter, elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin, samt udstyr og smagsstoffer, der benyttes sammen med disse, midlertidigt fratages i en periode ved særligt grove gentagelsestilfælde af markedsføring af produkter, der er ulovlige at markedsføre i Danmark. Det samme gælder ved særlig grove gentagelsestilfælde af kravene til alderskontrol og aldersgrænser for salg. For så vidt angår udstyr og smagsstoffer vil fratagelsen omfatte de produkter, som er reguleret i lov om tobaksvarer m.v. og lov om elektroniske cigaretter m.v.

Fratagelse af retten til at markedsføre produkterne vil ske ved 3. overtrædelse og fratagelsen vil som udgangspunkt gælde i ét år. Sker der efterfølgende overtrædelser, vil det medføre en ny midlertidig fratagelse på som udgangspunkt ét år.

5.5.1.1. Opgørelse over antal overtrædelser

Opgørelsen over, hvornår der er sket tre overtrædelser, foretages inden for en periode på 3 år. Gentagelsesvirkningen ophører således, når der, førend den nye overtrædelse blev begået, er forløbet 3 år, efter datoen for den endelige dom eller bødens vedtagelse for den tidligere overtrædelse.

De tre overtrædelser kan være konstateret i forbindelse med forskellige tilsyn, men kan også være konstateret under samme tilsyn. Således vil også tre overtrædelser til samtidig pådømmelse medføre at retten til at markedsføre produkterne skal fratages, dog således at der skal være tale om overtrædelse af tre forskellige bestemmelser, og ikke at eksempelvis tre produkter overtræder samme bestemmelse.

Opgørelsen over, hvornår der er sket tre overtrædelser, vil endvidere skulle foretages på tværs af tobaks- og nikotinprodukter, og fratagelse af retten vil også gælde på tværs af tobaks- og nikotinprodukter. Der skelnes således ikke mellem om overtrædelsen vedrører elektroniske cigaretter med eller uden nikotin, genopfyldningsbeholdere med eller uden nikotin, tobaksvarer, tobakssurrogater, urtebaserede rygeprodukter eller udstyr og smagsstoffer, der benyttes sammen med disse.

Således vil eksempelvis overtrædelse af § 15, stk. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v., om forbud mod at markedsføre elektroniske cigaretter til personer under 18 år, tælle med på lige fod med overtrædelse af § 19 a i lov om tobaksvarer m.v., om krav til sundhedsadvarsler på tobakssurrogater, selvom det vedrører forskellige produkter og forskellige lovgivninger. Produkterne er generelt sidestillet når det kommer til regulering og håndtering, hvorfor overtrædelse af de forskellige lovgivninger betragtes som ligeartet. Der henvises i denne forbindelse til de tilsvarende bestemmelser i lov om tobaksvarer m.v. § 45, stk. 3 og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år § 5, stk. 2.

Således vil overtrædelse af § 13 i lov om tobaksvarer m.v. om forbud mod at markedsføre tobak, der indtages oralt, ligeledes tælle med på lige fod med overtrædelse af § 25 a, stk. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v. om forbud mod markedsføring af kendetegnende aromaer anden end tobak og mentol i elektroniske cigaretter med nikotin, selvom det vedrører forskellige produkter og forskellige lovgivninger. Tilsvarende vil eksempelvis overtrædelse af § 15, stk. 1, i lov om elektroniske cigaretter m.v., om forbud mod at markedsføre elektroniske cigaretter til personer under 18 år, og overtrædelse af § 1 i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år om salgsaldersgrænsen for tobaksvarer, tælle med på lige fod med overtrædelse af § 19 a i lov om tobaksvarer m.v., om krav til sundhedsadvarsler på tobakssurrogater, selvom det også vedrører forskellige produkter og forskellige lovgivninger

Såfremt der inden gentagelsesvirkningens ophør sker i alt tre overtrædelser af de oplistede bestemmelser i § 45, stk. 3, i lov om tobaksvarer, § 33, stk. 3, i lov om elektroniske cigaretter m.v. eller § 5, stk. 2, i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, vil der således ske en midlertidig fratages retten til at markedsføre elektroniske cigaretter med og uden nikotin, genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin, tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter samt udstyr og smagsstoffer, der benyttes sammen, på i udgangspunktet ét år.

Bestemmelsen er rettet mod detailforhandlere. Det er uden betydning om der er tale om detailforhandlere, der markedsfører via fjernsalg eller på fysiske salgssteder.

5.5.1.2. Hvem fratages retten?

Fratagelse af retten til at markedsføre produkterne vil kun gælde for dét salgssted, der har overtrådt forbuddet, også selvom indehaveren heraf har flere salgssteder. Hvis salgsstedet er en del af en butikskæde, vil frakendelse af retten således ikke rette sig mod hele butikskæden, men kun det salgssted, der har overtrådt forbuddet. Et CVR-nummer kan således have flere sideløbende frakendelsessager på forskellige salgssteder. Frakendelse af retten til at markedsføre produkterne forudsætter således også, at det er det samme salgssted, der har begået de i alt tre overtrædelser inden gentagelsesvirkningens ophør.

Det bemærkes, at retten til at markedsføre tobaks- og nikotinprodukter i øvrigt efter omstændighederne tillige vil kunne frakendes den pågældende i medfør af straffelovens § 79. Betingelserne for at anvende straffelovens § 79 er imidlertid strengere, idet anvendelsen af straffelovens § 79 forudsætter, at vedkommende dømmes for et forsætligt strafbart forhold, der begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen, og at der endvidere er særlige omstændigheder, der taler for frakendelsen. Er betingelserne for frakendelse efter straffelovens § 79 opfyldt, bør denne bestemmelse bringes i anvendelse.

5.5.1.3. Overtrædelse af fratagelsen

Overtrædelse af fratagelserne i medfør af § 33, stk. 3, i lov om elektroniske cigaretter, § 5, stk. 2, i lov om forbud mod salg af alkohol og tobak til personer under 18 år, samt § 45, stk. 3, i lov om tobaksvarer m.v. straffes efter alle tre love med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lov jf. lov om elektroniske cigaretter § 33, stk. 1, nr. 6, lov om forbud mod salg af alkohol og tobak til personer under 18 år § 5, stk. 3, nr. 4 samt lov om tobaksvarer m.v. § 45, stk. 1, nr. 6.

Skema 1: Bødeniveau ved overtrædelse af fratagelsen

Gentagelse	Bødetakst
------------	-----------

1. gang	50.000kr.
2. gang	65.000 kr.

De vejledende bødetakster fremgår af forarbejderne til lov nr. 1669 af 30. december 2024 (L 53 af . oktober 2024, de specielle bemærkninger til § 2, nr. 15, s. 67, 1. spalte, de specielle bemærkninger til § 3, nr. 11, s. 82, 1. spalte samt de specielle bemærkning til § 1, nr. 32, s. 48, 2. spalte.

Såfremt der sker flere overtrædelser til samtidig pådømmeløse anvendes samme bødeberegningsformel som i retspraksis og som Sikkerhedsstyrelsen aktuelt anvender til modereret kumulation. Den modererede bøde foreslås således beregnet ved at tage den største bøde ganget med 100 procent, lagt sammen med den næststørste bøde ganget 50 procent, lagt sammen med den igen næststørste bøde ganget 50 procent, lagt sammen med alle efterfølgende bøder ganget med 25 procent. Der lægges op til generel modereret kumulation, hvor alle typer af overtrædelser beregnes samlet.

Fastsættelsen af bødestørrelsen vil fortsat bero på domstolens konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

5.5.2. Rettighedsfrakendelse i sager vedrørende tobak mv. ved overtrædelser begået i perioden fra den 1. april 2021 til den 31. december 2024

Forud for den 1. januar 2025 var der alene hjemmel til rettighedsfrakendelse i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år. Det fremgår af den dagældende § 5, stk. 2, at ved særlig grov eller gentagen overtrædelse af §§ 1 og 2 a (tobak mv.) fratages retten til at markedsføre tobak i en periode.

Ordlyden af bestemmelsen blev ved lov nr. 2071 af 21. december 2020, der trådte i kraft den 1. april 2021 ændret fra ”ved særlig grov eller gentagen overtrædelse af §§ 1 og 2 a kan der ske fratagelse af retten til at markedsføre tobak i en periode” til: ”ved særlig grov eller gentagen overtrædelse af §§ 1 og 2 a fratages retten til at markedsføre tobak i en periode”. Ændringen af § 5, stk. 2, betyder, at der ved særlig grov eller gentagen overtrædelse af forbuddet mod salg til personer under 18 år skal ske fratagelse af retten til at markedsføre tobak i en periode. Samtidig skete der en forhøjelse af frakendelsesperioden i sager vedrørende tobak mv.

Det er en forudsætning for den midlertidige fratagelse af retten til at markedsføre tobak, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter, at forhandleren to gange tidligere har solgt produkterne til mindreårige.

Herudover forudsættes, at tredje gang der sker overtrædelse, sker der midlertidig fratagelse af retten til at sælge tobak i minimum 6 måneder, såfremt det er mindre end 2 år siden, at den første forseelse blev begået.

Det forudsættes, at hvis der sker overtrædelse for fjerde gang, sker der midlertidig fratagelse af retten til at sælge tobak, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter i otte måneder, såfremt det er mindre end 1 år siden, at den sidste karantæneperiode et udløbet.

Endelig forudsættes det, at hvis der sker overtrædelse for femte gang, sker der midlertidig fratagelse af retten til at sælge tobak, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter i tolv måneder såfremt det er mindre end 1 år siden, at den sidste karantæneperiode udløb.

Frakendelse af retten til at markedsføre tobak, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter gælder kun for dét salgssted, der har overtrådt forbuddet, også selvom indehaveren heraf har flere salgssteder. Hvis salgsstedet er en del af en butikskæde, retter frakendelse af retten sig således ikke mod hele butikskæden, men kun det salgssted, der har overtrådt forbuddet.

Se hertil forarbejderne til lov nr. 2071 af 21. december 2020 (L61 af 18. oktober 2020, de almindelige bemærkninger pkt. 2.8.2.2. og de specielle bemærkninger til § 4, nr. 10).

Rettighedsfrakendelse i sager vedrørende tobak ved overtrædelser begået i perioden fra den 20. maj 2019 til den 31. marts 2021

For spørgsmålet om rettighedsfrakendelse i sager vedrørende tobak ved overtrædelser begået i perioden fra den 20. maj 2019 til den 31. marts 2021 henvises til den historiske udgave af Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år.

6. Efter dom

6.1. Forelæggelse af sager, hvor der har været anvendt unge kontroll købere (mystery shoppere)

Politikredsen skal, inden ankefristens udløb, forelægge alle sager for de regionale statsadvokater, hvor der har været anvendt unge kontroll købere, og hvor der er sket frifindelse i byretten.

6.2. Underretning af Sikkerhedsstyrelsen

Snarest muligt efter afslutningen af en sag, der er rejst efter anmeldelse fra Sikkerhedsstyrelsen, skal styrelsen underrettes om sagens udfald.

Det samme gælder i sager, hvor anklagemyndigheden i øvrigt har indhentet en udtalelse fra Sikkerhedsstyrelsen.

Underretningen skal ske i så god tid, at Sikkerhedsstyrelsen har lejlighed til at udtale sig om spørgsmålet om anke.

Der henvises endvidere til Rigsadvokatmeddelelsen, samarbejdet med særmyndigheder i særlovssager.

6.3. Domme til Vidensbasen

Anklageren skal overveje, om dommen er egnet til at indgå i Anklagemyndighedens Vidensbase.

Vidensbasen skal dels indeholde afgørelser, som afspejler straffniveauet, praksis for rettighedsfrakendelse og andre retsfølger m.v., dels afgørelser af mere principiel karakter, hvor der er taget stilling til et eller flere uafklarede spørgsmål i relation til bestemmelsernes anvendelsesområde, fortolkning m.v.

En afgørelse kan også have generel betydning, hvis den f.eks. indeholder en sagkyndig erklæring eller anden faglig udtalelse, som vil være anvendelig i andre sager.

Domme til Vidensbasen sendes på mail til vidensenheden@ankl.dk med en kort begrundelse for indstillingen. Domme til Vidensbasen skal være endelige.

7. Love og forarbejder

7.1. Lov om elektroniske cigaretter

Hovedlov

- Lov nr. 426 af 18. maj 2016 om elektroniske cigaretter m.v. (L144 af 26. februar 2016)

Relevante ændringslove og forarbejder

- Lov nr. 651 af 11. juni 2024 om ændring af lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år (L 173 af 25. april 2024)
- Lov nr. 99 af 25. januar 2022 om ændring af lov om elektroniske cigaretter m.v. og lov om tobaksvarer m.v. (L85 B af 11. november 2021)
- Lov nr. 1185 af 8. juni 2021 om ændring af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed, lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love (L 204 af 26. marts 2021)
- Lov nr. 2071 af 21. december 2020 om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love (L 61 af 8. oktober 2020)
- Lov nr. 1185 af 08. juni 2021 (L 204 af 26. marts 2021).
- Lov nr. 651 af 11. juni 2024 (L 173 af 25. april 2024)

Bekendtgørelser

- Bekendtgørelse nr. 599 af 3. juni 2016
- Bekendtgørelse nr. 273 af 28. februar 2022
- Bekendtgørelse nr. 784 af 13. juni 2023

7.2. Lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år

Seneste lovbekendtgørelse og hovedlov

- Lovbekendtgørelse nr. 1088 af 10. oktober 2024 om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år
- Lovbekendtgørelse nr. 583 af 26. marts 2021 om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år (L 61 af 8. oktober 2020)
- Lovbekendtgørelse nr. 964 af 26. august 2019 om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år (L 108 af 15. november 2018)
- Lovbekendtgørelse nr. 1020 af 21. oktober 2008 om lov om forbud mod salg af tobak til personer under 18 år og salg af alkohol til personer under 16 år (L 139 af 27. marts 2008)
- Lov nr. 213 af 31. marts 2004 om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 16 år (L 95 af 26. november 2003)

Relevante ændringslove og forarbejder

- Lov nr. 651 af 11. juni 2024 om ændring af lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år (L 173 af 25. april 2024)
- Lov nr. 2071 af 21. december 2020 om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love (L 61 af 8. oktober 2020)
- Lov nr. 86 af 30. januar 2019 om ændring af lov om tobaksvarer m.v. og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år (L 108 af 15. november 2018)
- Lov nr. 1558 af 18. december 2018 om ændring af lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år og lov om elektroniske cigaretter m.v. (Tilførsel af kontrolopgave til Sikkerhedsstyrelsen) (L 65 af 4. oktober 2018)
- Lov nr. 86 af 30. januar 2019 om ændring af lov om tobaksvarer m.v. og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år (Udvælgelse af id-udsteder og udstedelse af sikkerhedsstempelmærker samt skærpede sanktioner ved salg af tobak til personer under 18 år) (L108 af 15. november 2018)
- Lov nr. 236 af 15. marts 2017 om udstedelse af legitimationskort, § 3 (L55 af 9. november 2016)
- Lov nr. 327 af 23. marts 2013 om ændring af lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år m.v. (L 113 af 10. januar 2013)
- Lov nr. 651 af 11. juni 2024 (L 173 af 25. april 2024)

7.3. Lov om tobaksvarer m.v.

Seneste lovbekendtgørelse og hovedlov

- Lovbekendtgørelse nr. 1161 af 4. november 2024 om tobaksvarer m.v. (L 173 af 25. april 2024)
- Lovbekendtgørelse nr. 1489 af 18. juni 2021 om tobaksvarer m.v. (L 204 af 26. marts 2021)
- Lovbekendtgørelse nr. 582 af 26. marts 2021 om tobaksvarer m.v. (L 61 af 8. oktober 2020)
- Lovbekendtgørelse nr. 965 af 26. august 2019 om tobaksvarer m.v. (L 108 af 15. november 2018)
- Lov nr. 608 af 7. juni 2016 om tobaksvarer m.v. (L 166 af 31. marts 2016)

Relevante ændringslove og forarbejder

- Lov nr. 651 af 11. juni 2024 om ændring af lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år (L 173 af 25. april 2024)
- Lov nr. 333 af 9. april 2024 om ændring af chokoladeafgiftsloven, kildeskatteloven og forskellige andre love (L 119 af 28. februar 2024)
- Lov nr. 738 af 13. juni 2023 om ændring af lov om tobaksvarer m.v. og forskellige andre love (Implementering af dele af delegeret direktiv vedrørende opvarmede tobaksvarer m.v.) (L 123 af 28. april 2023)
- Lov nr. 99 af 25. januar 2022 om ændring af lov om elektroniske cigaretter m.v. og lov om tobaksvarer m.v. (Tilpasning af gebyrmodellerne for produkter omfattet af lov om elektroniske cigaretter m.v. og lov om tobaksvarer m.v.) (L 85 af 11. november 2021)
- Lov nr. 1185 af 8. juni 2021 om ændring af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed, lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love (L 204 af 26. marts 2021)
- Lov nr. 2071 af 21. december 2020 om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love (L 61 af 8. oktober 2020)
- Lov nr. 86 af 30. januar 2019 om ændring af lov om tobaksvarer m.v. og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år (L 108 af 15. november 2018)

- Lov nr. 541 af 29. april 2015 om ændring af lov om fremstilling, præsentation og salg af tobaksvarer (L 115 af 22. januar 2015)

Rigsadvokaten, den 6. januar 2025

RIGSADVOKATEN

/ Rigsadvokaten